

DARBININKAS

LIV NR. 18 SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT BROOKLYN, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, KOVAS - MARCH 14, 1969 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Aronas apie Nixoną, prancūzus, Europos vienybę

Prof. R. Aron yra labai kalbus prancūzas ir kelių knygų autorius. Kai kurios buvo labai aktualios, suvedusios marksistus ir antimarksistus į gana įdomias diskusijas. Savo dienos mintimis jis dalinasi per radiją ir per laikraštį Le Figaro. Jis kalba apie politiką, sociologiją, ekonomiką, tarptautinius santykius ir filosofiją. Tomis temomis jis ir rašo. Profesoriauja Aukštųjų Studijų Institute. Neseniai Cornell universitete 10 dienų skaitė paskaitas įvairiomis temomis. Ta proga jis susidūrė ir su spaudos žmonėmis. Jo pareiškimų santraukai padaryti pasinaudojom NYT tilpusia medžiaga.

Kodėl Prancūzijos užsienio politika amerikiečiams atrodo tokia klaidžiojanti?

De Gaulle ir streikas

Paryžius. — Visos trys Prancūzijos unijų sąjungos surengė 24 val. visuotinį streiką paspausti vyriausybei, kad patenkintų daugiau darbininkų reikalavimų. Prez. de Gaulle pasakė jiems labai kietą žodį — prikišo, kad streikais ir atlyginimų pakėlimais norima pašalinti jo režimą, pakenkti Prancūzijos ūkiui ir jos pinigui.

Unijos susidūrė su vyriausybės pasipriešinimu dėl atlyginimų pakėlimo dydžio — unijos prašo pakelti atlyginimus 20 proc., vyriausybės riba yra tik 4 proc. Unijos nutraukė derybas ir paskelbė streiką.

Darbininkai yra gavę didelį atlyginimų pakėlimą peritą pavasarį, kada susimojo prisidėti prie studentų riaušių, bet tą pakėlimą jau beveik suėdė mokesčių pakėlimas ir pragyvenimo pabrangimas.

Vyriausybė apeliuoja į darbininkų patriotizmą mažinti reikalavimus, nes didelis atlyginimų pakėlimas pabrangins gamybos kaštus ir sumažins Prancūzijos prekių galimybę rinktis su kitų kraštų prekėmis tarptautinėje rinkoje. Tai savo keliu sumažins Prancūzijos užsienio valiutos išteklius, didins infliaciją ir silpnins franką.

Unijų ir vyriausybės susikirtimas dėl atlyginimų procento peritą savaitę pakėlė aukso kainą Londono, Paryžiaus ir Šveicarijos biržose iki ikišiol nematytų kainų, nes Prancūzijos frankai pradėjo bėgti aukso ieškoti.

Dr. Martin L. King žudikas J. E. Ray prisipažino jį nužudęs ir tuojau pasmerktas 99 metus kalėti. Jei nebūtų prisipažinęs, bet rastas kaltu, būtų nuteistas mirti. Dabar jis galės prašyti paleidimo iš kalėjimo atkalėjęs pusę baismės. Teisingumo departamentas dar tyrinėja, ar pasmerktasis to nusi-kaltimo vykdyme nėra turėjęs bendrininkų. Dr. Kingo žmona ir daug kitų mano, kad nužudymą organizavo visas būrys sąmokslininkų.

Rusų laivyno daliniui iš Nigerijos uosto išvykstant, vienas jūrininkas nušoko nuo laivo ir, daplaukęs iki Nigerijos sargybu, paprašęs pagalbos pasiekti Anglijos ambasadą. Nigerija jį grąžino rusams, kurie dabar teikia karinę pagalbą, ypač lėktuvus, kovojant su Biafra.

Amerikiečiai idealistai, bet Europos jaunimas be idealo

Ats. Reikia suprasti, kad prancūzų prezidentui atsakingsumas neprivailomas. Aš neturiu galvos minties, kad de Gaulle yra neatsakingas žmogus. Apie tai kalbėdamas turiu galvojimą aplinkybę, kad jis neturi pareigos tiek daug tartis su kitais, kaip tai turi daryti JAV prezidentas. Jis taipgi žino, kad ne vienas jo žodis nesiteta 10 dienų skaitė paskaitas įvairiomis temomis. Ta proga jis susidūrė ir su spaudos žmonėmis. Jo pareiškimų santraukai padaryti pasinaudojom NYT tilpusia medžiaga.

Kas ateis po de Gaulle?

Ats. Jei Pompidou nori išsi-reklamuoti ir 1972 bandyti tapti prezidentu, jis turi pamažu

pereiti į opoziciją taip, kad niekas nesuprastų, jog jis atsiskakė ir gaulizmo. Jo žaidimo esmė turi sudaryti dviprasmiškumą. Gi to meno jis mokėsi pas labai gerą mokytoją (suprask: de Gaulle).

Ko tikėtis iš prez. Nixono?

Ats. Garbingo Vietnamo karo galo. Tokio, kurs labai nepažeistų kitų pasitikėjimo Amerikos išpareigojimais ir giliai nesuskaldytų amerikiečių politinės opinijos. Vidaus politikoj Nixonas turi būti nuramintojas. Jūs žinote visas savo problemas, bet jūs nežinote, kad su jomis dar teks gyvent kelis dešimtmečius. Gal žemas, pragmatiškas Nixono tonas bus toks pat geras priėjimas prie problemų, koks labiau romantiškas demokratų stilius.

Ar amerikiečiai vis dar jums atrodo idealistai?

Ats. Taip. Dėl Vietnamo karo tragedijos jūs atsidūrėt depresijoje. Jūs išsprendėt senas nedarbo ir ūkinį krizių problemas, bet po to pastebėjot, kad niekas nebesidomi tautos uždarbiais. Jūs menkinat savo

laimėjimus, nes jie pagimdė naujas problemas. Turtų augimas nesužavėjo jaunimo, nepašalinio neturto, nesulygino juodųjų padėties su baltaisiais. Bet jūsų charakteris ir tautinis ūpas pagrindiniai išliko optimistiniai. Jūs neturite Prancūzijos ir Anglijos pagrindinės ydos — nežinoti savo pasaulio pasauly.

Kaip su Europos vienybės idealu?

Ats. Pasitikėjimas tuo idealu vis mažėja. Jaunoji karta kiekvienam Europos kampe

jaučiasi namie, bet ji nebetiki, kad valstybių vadai galėtų politinę vienybę sukurti. Todėl ji nebeturi tikslo. Ji demonstruoja prieš JV, už Castro ar Mao, bet tai yra melaginga vaidyba: iš tikrųjų, jie nebeturi jokių politinių svajonių.

Ar Europos vienybė nebe galima?

Ats. Atrodo, kad taip. De Gaulle turi šiokią tokią Europos koncepciją, bet jai nepri-taria Prancūzijos partneriai. Abejojau, kad po de Gaulle būtų galimas naujas bandymas. Nėra pakankamos grėsmės iš Rytų, nėra pakankamai valios V. Europos viduje.

Didelis spaudimas raketų nestatyti

Washingtonas. — Prez. Nixonas sutiko kalbėtis su tais raketų mokslininkais, kurie nepatiria Amerikai statyti Sentinel antiraketų sistemas. Jie tvirtina, kad prieš Maskvos susta-tytos rusų raketos esančios pasenusios ir neveiksmingos. Tokia rizika nepriimtina jau vien todėl, kad tų raketų išstatymas Amerikos saugumo tikrai nepadidins, bet galys tik sumažinti.

Antros priekaištas — siste-

mos įrengimas bus labai brangus, todėl kišti pinigų į netikrą reikalą nepatartina.

Trečia, statyba galinti pakenkti Rusijos-Amerikos susiginklavimo deryboms ir pastūmėti abi valstybes į naujas apsiginklavimo aukštumas. Tokia rizika nepriimtina jau vien todėl, kad tų raketų išstatymas Amerikos saugumo tikrai nepadidins, bet galys tik sumažinti.

Ketvirta, kalbėti apie sistemą kaip apsaugą nuo Kinijos raketų esąs tikras nesupratimas, nes tų kiniečių raketų tikrai dar ilgai reikės laukti.

Senato užsienio reikalų komitetas buvo išsikvietęs tris raketų specialistus mokslininkus ir iš visų trijų išgavo vienbalsį pareiškimą, kad raketų išstatymas prieš Amerikos saugumo neprisidės.

Nors kongrese šiuo metu daug triukšmo prieš antiraketines sistemas statybą, respublikonų vadai, po pasimatymo su prez. Nixonu, tvirtino, kad kongresas prez. Nixoną parems, jeigu jis sistemas statybą rekomenduos.

Prez. Niūonas šiuo metu renka visas nuomones ir savo žodį pasakys šį penktadienį per radiją ir televiziją. Bet jau yra ir užuominų, kad statyba gali būti atidėta kokiems metams jau vien todėl, kad visi ginčai atšaltų ir visi galėtų pažvelgti į reikalą blaivesnėmis galvomis. Tas laikas gali ateiti po JAV-Maskvos derybų.

Karo dar nebūsią

New Yorkas. — Vėl sugrįžo Amerikon Izraelio užs. reik. ministras Aba Eban, kad pirmą kartą susitiktu su naująja prezidento Nixono vyriausybe. Jis tikrai matysis su valstybės sekret. W. Rogers, gal ir su prez. Nixonu. Jis tikisi gauti užtikrinimą, kad derybose su keturiomis didžiausiomis Saugumo Tarybos užkulisiose JAV nepri-sidės prie tų, kurie norėtų taiką Vid. Rytuose primesti iš šalies.

Aba Eban dar praneša, kad paskutiniai šūviai prieš Suezos kanalo atnaujinimo nepanašauja, nes to nenori nė Egiptas nė Izraelis.

Golda Meir priėmė Izraelio prezidento pavedimą sudaryti naują vyriausybę. Ji pažadėjo vesti mirusio L. Eshkol politiką greičiausiai su tuo pačiu sąstatu. Ji vadovaus vyriausybei iki naujo parlamento rinkimų, kurie vyks šį rudenį. Sieks taikos su arabais.

Rusų padėtis okupuotoj Čekoslovakijoje: Priversti laikyti neištikimą vadovybę

Čekoslovakijos okupacija nestabdė satelituose nedraugiškų nuotaikų stiprėjimo Maskvos atžvilgiu — tokias išvadas daro Austrijos sostinėje dirbą Sovietų satelitų gyvenimo stebėtojai.

Priklausomybė Maskvai jau visur darosi sunkiai keliami našta, ilgimasi tautinės valstybės pilno suverenumo. Tas procesas turėjo natūraliai atsirasti ir vienu daugiau, kitur silpniau pradėjo reikštis, bet dideliu šuoliu sliogtelėjo pirmyn tik po Čekoslovakijos okupavimo ir "susiaurinto suverenumo" doktrinos paskelbimo.

Brežnevo doktrina

Kas tas "susiaurintas suverenumas", arba kitaip vadinama Brežnevo doktrina, žinome jau iš Gromyko kalbos peritų metų JT generalinės asamblėjos sesijoje, iš Brežnevo kalbos Lenkijos kompartijos suvažiavime peritą rudenį ir iš Pravdos bei Izvestijų rašinių. Ypač Pravdos.

Trumpai suglaudus, ji taip atrodo. Visos socialistinės šalys, siauriausia prasme Varšuvos paktui priklausiančios šalys, atsakingos už tai, kad visi jos nariai iaikytųsi marksizmo-leninizmo. Jei pastebima, kad kur nors atsiranda erezija, visi kiti turi išpėti klystantį, gi nepaklausymo atveju tuojau sudrausti kitomis priemonėmis, kuriškų neišskiriant. Visos jau pavartotos priemonės matomos Čekoslovakijos sutradyme. Iš tos praktikos taigpi matome, kad narys išpėjamas ar baudžiamas ne už klaidingą marksizmo-leninizmo supratimą, bet už Maskvai nepatinkančią politinę kryptį vidaus ar užsienio politikoj. Čekoslovakijoje atsiradusi nauja vid. reikalų tvarkymo kryptis buvo bandoma sulaukyti ją okupuojant kariškiai. Kitaip sakant, "susiaurinto suverenumo" doktrina yra ne kas kita, kaip pačios Maskvos pasisavinta galia priversti satelitą elgtis taip, kaip jam bus pasakyta. Tai liečia satelito vidaus tvarką ir jo užsienio politiką. Vyriausias teisėjas ir sprendimo vykdytojas yra pati Maskva.

Kas jos nori, kas ne?

Būkim tikri, kad tos "doktrinos" nenori jokia Maskvos satelito padėty atsidūrusi tauta, bet ją dar labai gina Lenkijos ir R. Vokietijos valdančios viršūnės. Prieš ją atvirai sukilo Čekoslovakijos ir Rumunijos kompartijų vadai, jau slapta murma Vengrijos kompartija, bet dar mirtina tyla Bulgarijoj. Šį kartą žvilgterkim į Čekoslovakiją.

Kaip dabar Prahoj?

Čekoslovakija okupuota, bet nepasidavusi. Visa tauta, išskyrus kelis šimtus kvilingių, parėmė vadus tos politinės krypties, už kurią ji nubausta okupavimu. Tai yra pagrindinė politinė realybė dabartinėje Čekoslovakijoje. Tauta paklausė savo politinės vadovybės raginimų triukšmingai ir atvirai nesipriešinti, bet ramus ir tylus pasipriešinimas tebevyksta visuose kampuose. Jei skaitai jau cenzūruojamą spaudą, klausai radiją ir žiūri televiziją, pagrindinis iš tų komunikacijos priemonių einas nusiteikimas yra tik vienas: **mes jūsu nekenciamė.** Nekenčiame, kad sumindžiojot mūsų teisę tvarkytis

Ispanijos vyskupy vis didesnis skaičius pradeda smerkti valdžios organų veiksmus ryšium su nepaprastos padėties krašte paskelbimu. Smerkiama pirmoj eilėj veiksmi, kurie paliečia asmenų ir grupių pagrindines teises. Vatikanas nuosekliai spaudžia vyskupus atskirti Ispanijos bažnyčią nuo Franko režimo.

Bet padėtis netikra

Aišku, kad dabartinė Čekoslovakijos vadovybė yra antirusiška, kad ji ne tik tebekalba apie seniau suplanuotas reformas, bet ir mažiausiai žingsneliais bando vieną ar kitą pirmyn stumtelėti, bet gal tik ji viena težino, jog sėdi ant parako statinės, kuri gali visas jos pastangas dėl susprogdinti. Jos padėtis galėtų palengvėti tik tuo atveju, jeigu koks nors bruzdėjimas antirusiška kryptim atsirastų Lenkijoje, jeigu stipriau atspalaidavimo nuo rusų keliu išibėgėtų Rumunija, dabar jau toliausiai nuo Maskvos nusiritęs satelitas.

Jugoslavų partijos kongrese, vykstančiame šią savaitę Belgrade, dalyvauja daug užsienio giminingų partijų svečių, bet nėra Rusijos nė jos satelitų, išskyrus Rumuniją, kuri nepaklausė Maskvos patarimo suvažiavime nedalyvauti.

Meras Lindsay susigriebė daryti tvarką mokyklose, nes dabar jau visai pakriko tvarka daugely vid. mokyklų (high schools). Jis įsakė mokyklų vadovybei ir policijai skubiai padaryti planus, kurių vykdymą jis pats prižiūrėsias. Jis pradėjo lankyti visus neramumų centrus su padėtim susipažinti.

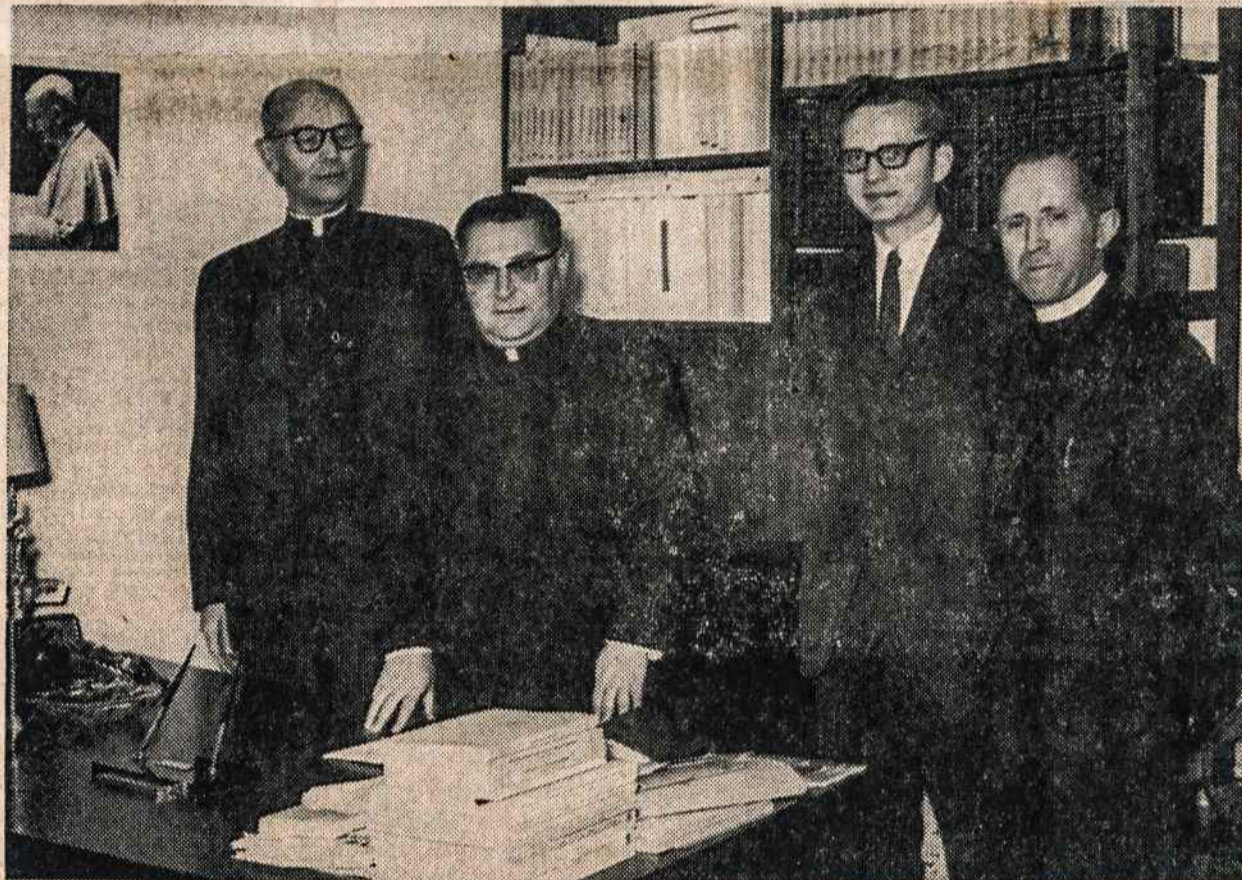
Mario A. Procaccino, dabartinis New Yorko miesto kontrolierius, pasiskelbęs demokratu kandidatu į merus, esąs užkliuvęs už revizorių šaikių. Įtariama, kad esama nepri-imtinų dalykų su miesto pinigų investavimais į mortigčius. Tų pinigų tarpe esą ir tarnautojų pensijų fondo pinigai.

Dr. B. E. Donovan, New Yorko miesto mokyklų superintendantas, pasitraukia iš pareigų rugpiučio 31. Pats sako, kad išėinęs nespaudžiamas, bet greičiausiai traukiasi dėl neapsikentimo, kad jam valdant visai ir visai pareigų miesto mokyklų darbas. Kartais atrodydavo, kad miesto mokyklas pradėdavo visi tvarkyti, tik ne tikrasis jų tvarkytojas. Križių metu projektai iš jų išlipti visada atėdavo iš kitur, tik ne iš superintendente. Iki tokios padėties dasyvenus, jo pasitraukimas buvo būtinas.

Connecticut valstijoj įneštas įstatymas, kad privačių mokyklų mokinių tėvam valstybė turėtų grąžinti 75 proc. mokslapinigių (tuition), bet ne daugiau kaip 150 dol. per metus. Tai būtų šiek tiek palengvinta privačių mokyklų mokinių tėvų našta, nes dabar jie turi išlaikyti ir valdžios, ir privačias mokyklas — moka dvigubus mokesčius.

Rusų Bendrosios Rinkos siūlės vos-vos bėlaiko maišą, bet Maskva visai bando ją vienam gabale išlaikyti. Neseniai susirinkęs posėdžio vyr. organas pareiškė, kad jam valdant visai ir visai pareigų miesto mokyklų darbas. Kartais atrodydavo, kad miesto mokyklas pradėdavo visi tvarkyti, tik ne tikrasis jų tvarkytojas. Križių metu projektai iš jų išlipti visada atėdavo iš kitur, tik ne iš superintendente. Iki tokios padėties dasyvenus, jo pasitraukimas buvo būtinas.

Rockefelleris pasirašė paliečiant Taylor įstatymo, kuris draudžia streikuoti viešųjų tarnybų tarnautojams. Dabar kiekvienas streikuoti išėjęs tarnautojas ar darbininkas už vieną streiko dieną moksė pabaudos tiek, kiek uždirba per dvi dienas.

Prel. dr. Alberto Giovannetti, Vatikano pastovus stebėtojas Jungtinėse Tautose, priėmė Batuno delegaciją ir parodė aiškų Pabaltijoj reikalų supratimą. Iš k. į d. kun. N. Trepsa, prel. A. Giovannetti, O. Arens, kun. P. Geiščiūnas. Nuotr. Bruno Rizitis

Vorkutos vergų stovykloje tūkstančiai lietuvių

Partizaninis karas

1946 kovos išsivystė į partizaninį karą, kuris tęsėsi iki 1953. Kalbėtojui pačiam teko dalyvauti mūšiuose Kazlų Rūdos, Birbiliškės ir Tauragės miškuose. 1944 prieš Kalėdas 4-rių asmenų grupė, specialiai išlavinta Vokietijoje, buvo nuleista iš lėktuvų prie Lekėčių. Grupę sudarė Vytautas Adomaitis, žuvęs 1945, Juozas Dulaitis, dingęs be žinios, Bronius Zokaitis, nukautas 1945, ir Vyt. Svilas. Perėję Nemuną, su partizanų daliniais susitiko prie Birbiliškės miškų, išsiplėtusių apie 2 tūkstančių hektarų plote tarp Šimkaičių ir Juodaičių. Ten buvo susitelkę apie 500 vyrų. Vieškelis, vedęs iš Veliuonos į Raseinius, buvo jų kontroliuojamas. Iki karo pabaigos visa Lietuva, išskyrus didesnius miestus, buvo partizanų rankose.

1945 vasario mėn. rusai pradėjo supti Birbiliškės mišką. Gauta žinių, kad Juodaičiuose įsteigtas jų štabas, Šimkaičiuose sutelkta daug tankų. Arogaloj pilna kariuomenės. Buvo aišku, jog prieš gerai ginkluotą reguliarią kariuomenę lietuvių dalinys neatsilaikys, tad nutarta trauktis į didesnius Tauragės miškus. 10 žmonių buvo pasiūti pirmyn žvalgybos. Jiem pavyko nužudyti iki Kleivų kaimo, iš kur turėjo iššauti mėlyną raketą — ženklą, kad laimingai jį pasiekė. Bet tuo pat metu užpakaly pasigirdo baisus įvairių ginklų gaudimas.

Nepriklausomybės šventė Vasario 16 gimnazijoje (2)

J. LUKOŠIUS

Iš Birbiliškės miško nespėję pasitraukti partizanai buvo apsupti. Kovos vyko dvi savaites. Ant kvartalinių linijų buvo išstatyti kulkosvaidžiai, kurie šaudė ne sekundes nepaliaudami taip, jog buvo neįmanoma iš vieno miško kvartalo perbėgti į kitą. Iš 500 vyrų du trečdaliai žuvo, kiti pateko į nelaisvę ir išsiusti į katogos darbus. Tik dešimčiai asmenų pavyko iš to pragaro pasprukti ir atvykti į Tauragės miškus, kur yra apie 20 kv. km Laukėsu pelkės. Kiek anksčiau iš Birbiliškės miškų partizanai buvo užėmę Seredžiaus miestelį. Žygiui vadovavo leit. Eidimtas ir Kazys Veverskis, buvęs katalikų jaunimo sąjungos vadas Vilniuje. Pastarasis žuvo 1945 proc. nebėra gyvųjų tarpe. Eidimtas buvo nukautas 1946.

Vidutinis aktyvus partizano amžius buvo laikomas 2 metai. Kalbėtojas sakėsi nepažįstas nė vieno vyro, kuris, stojęs į kovotojų gretas antrosios sovietų okupacijos pradžioje, būtų išlikęs gyvas iki 1953 ar 1952. Į žuvusių partizanų vietą atėjo vis nauji jaunuoliai — moksleiviai, studentai, ūkininkai. Iš paskaitininko kartos jaunimo, ėjusio mokslus gimnazijose ir aukštesnėse mokyklose, gal 50 proc. nebėra gyvųjų tarpe. Ilgiausiai partizanai išsilaikė prie Perlojos, Džukijoj, kur didžiausi miškai.

1945 birželyje prie Eržvilko

esančiame miške rusai vykdė vadinamą ablavą, kurio metu ir Vyt. Svilas pateko jiems į rankas. Jo draugas Bronius Zokaitis buvo kiek anksčiau nukautas ir nuogas pamestas turgaus aikštėje. Svilas jį išvydo pravažiuodamas dviračiu.

Išvežimai prasidėjo 1946. Pirmiausia buvo iškraustyti pamiškių gyventojai, kurie rėmė partizanus. Ir kaip jie nerems, jei beveik visi patys partizanavo. Vyrai paprastai išjungdavo į partizanų gretas savo tėviškėse. Masiniai trėmimai prasidėjo kartu su Lietuvos sukolchozinimu 1948.

Suėmę prie Eržvilko, rusai Svilą uždarė Tauragės „šubertinėje“. Tai buvusi Šuberto stalių dirbtuvė, kurioje NKVD įsirengė areštinę. Iš ten po tardymo perkėlė į Šilutės kalėjimą, kur ir teisė. Šubertinėje kartu su juo sėdėjo mokyt. Zukas, kuris bangė pabėgti, bet, deja, nesėkmingai: automato šūvių buvo suaktytas. Kliuvo gal koks 20 kulku, bet išliko gyvas. Vėliau jį, invalidą, sutiko Šilutės kalėjime.

Vorkuta, tur būt, didžiausia Sovietų Sąjungos vergų stovykla, buvo „priglaudusi“ ir tūkstančius lietuvių. Dalis 1941 m. tremtinių nukreipta į ją. Vorkutoje buvo apie 40 stovyklų, po du tūkstančius ir daugiau ar mažiau žmonių kiekvienoje. Jų įnamiai daugiausia dirbo anglių kasyklose. Moterys buvo laikomos atskirai. Ten buvo „apgyvendintos“ ir Lietuvos partizanų ryšininkės.

Važiuojant geležinkeliu, iš Leningrado tolyn, nuo Kotlosos prasideda neaprepiami stovyklų plotai. Prieš pirmąjį pasaulinį karą ten gyveno apie 300 tūkstančių vietinių gyventojų — komių. Jie paskendo vergų jūroje, kurią sudarė apie trečdalis pabaltiečių, apie trečdalis ukrainiečių, vad. banderinkų, ir apie trečdalis kitų tautybių, įskaitant ir rusus. Ir dabar ten dar yra užsilikusių lietuvių, kuriems Maskva neleisdžia grįžti namo. Kai kurie ir patys nesiryžta grįžti, nes tėvynėje yra diskriminuojami: valdžia nesuteikia darbo, neregistruoja, neduoda pastogės ir t. t.

1953 baigėsi partizaninės kovos, pareikalavusios milžiniško skaičiaus aukų. Jo skaičiavimu, visi lietuvių sukilimai, pradedant Kražių skerdynėmis, įskaitant ir nepriklausomybės kovas 1918-1920, vargu ar sudaro bent 10 proc. tų aukų, kurias turėjo sudėti partizanai ant tėvynės aukuro 1944-1953.

Po mokyto. Vyt. Svilo pranešimo mokiniai padeklamavo porą eilėraščių, o mišrus gimnazijos choras padainavo porą dainelių.

Direktorius, užbaigdamas mįninimą, pastebėjo, jog išskilmės buvo trumpos, bet prasmingos. Pažadėjo dar kartą kviesti pasikaitininką kuria nors kita proga papasakoti daugiau savo per-

gyvenimų iš Lietuvos ir Vorkutos.

Pilies salėje nuaidėjo Lietuvos himnas.

Vasario 16 meldėsi ir moksleiviai evangelikai. Tikybos dėstytojas Fr. Skėrys pasakė gražų pamokslą.

Po Stalino mirties ir Vorkutoje jau buvo galima žaisti krepšinį

RETAS RADINYS VILNIUJE

Apie Vilniuje aptiktą XV šimtmečio statytą namą plačiau rašo **Komjaunimo Tiesa** (vasario 1). Sako, „Zinovų teigimu, statinys išlaikęs bent vieną renesansinį, tris ar keturis barokinius perdirbimus, porą eilinių remontų ir kapitalinį perstatymą XIX amžiuje“.

Nepaisant to, yra išlikę tokių papuošimų, kurie esą ir staigmena ir mįslė. XV-XVI amžiuose buvo puošiamos bažnyčios, dar administraciniai pastatai, bet gyvenamuose ar prekybiniuose namuose toki išpuošimai, kaip šiame dabar atrastame, esą neregėtas dalykas. Esą išlikę daug labai įdomių ir vertingų meninių požūrių architektūrinių detalių, bet visų svarbiausia tai —

„Atrastas retas dalykas — sgrafitinė ornamentacija, siekianti giliai praeitį. Sgrafitas (sgraffito, it. — krapštymas) — pastatų sienų dekoravimo būdas. Siena užklojama keletu įvairaus tinko arba tinko ir dažų sluoksnių, ir pagal sumanytą piešinį sluoksniai apnuoginami, parenkant norimus reljefo bei spalvų derinius. Figūrines kompozicijas išaiškina ir taptyba, ir skulptūra. Šis dekoravimo būdas, kilęs Italijoje, buvo labai mėgiamas Vengrijoje, Čekoslovakijoje, paplitęs senuose Europos miestuose. Mūsų krašte sgrafitas kol kas tebuvo plačiau žinomas tik vadovėlių piešiniuose ir enciklopediniuose žodynuose, nepaisant kelių ornamentų negausiuose šio amžiaus pradžios pastatuose“.

Todėl toks radinys kol kas esąs vienintelis Lietuvoje. Be to, sako, —

„Specialistas domina ir pastato plytas, kurios žymiai stambesnės, nei tos, kurios paprastai sutinkamos gotikinio stiliaus statiniuose. Jos gerai išsilaukusios ir tokios tvirtos, kad stuktelėjus plaktuku, skelia kibirkštis ir skamba lyg užgauta pasaga“.

Namo restauravimo darbai bus pradėti jau šiemet. Bet išskyla įvairių keblumų. Pavy-

džiui, kaip pasigaminti patvarių plytų, tokių, kokias, esą, tik prabochiai mokėję taip tvirtai „kepti“...

Restauruojant būsianti šalinama vėlesnių perdirbinėjimų padarytoji žala, bus stengiamasi atkurti vertingiausius, geriausiai išlikusius gotikinius mūrus ir ypač sgrafitinę ornamentiką.

Įdomu, kad už tuos restauravimo darbus moka Vilniaus miesto... valgyklų trestas. Kai darbai bus atlikti, numato įrengti tame name vyninę. O apsiginti nuo priekiausių iš Maskvos (tokių, kaip kadaisė Chruščiovo už Trakų pilies restauravimą), iš anksto aiškina, kad vynei labai tinka senovinis, neramius šimtmečius atlaikęs namas su rūsiomis, dvelkiančiais viduramžiu ir naujai atrastų lobių romantika... (Elta)

Skafinama savos kalbos meilė

Kauno kraštotyrininkai su rengė pobūvį (arba, kaip jie vadino — vakaronę) skirtą pasiskatinti mylėti savo kalbą. Vaisės — senoviškos lietuviškos: virti žirniai, pupos, kviečiai, avižinis kisielis, gira. Senovines dainas dainavo Kauno Muzikinio teatro solistai ir buvęs operos solistas Antanas Kučingis. Dramos aktorius A. Mackevičius skaitė M. Daukšos „Postilės“ prakalbą. Du kalbininkai kalbėjo apie kalbos kultūrą, apie baltų kalbas, o mokytoja Ona Dabrilaite papasakojo atsiminimų apie buvusius savo profesorius — J. Balčikonį, P. Skardžių ir A. Salį. Pirmasis buvo tik neseniai miręs, jis atskirai buvo pagerbtas pobūvio pradžioje. Kiti du — dar tik nelabai seniai pradėti vėl viešai prisiminti, kai valdžia ryžosi pasitraukimo į Vakarų nebelaikyti nuodėme. (E)

— **Pusiaujo Gvinėja**, buvusi Ispanijos kolonija, pereitą rudenį gausi nepriklausomybę, išgyvena pirmąją laisvės krizę. Prezidentas esąs užmušęs savo varžovą užsienio reikalų ministrį ir pasigriebeš visą valdžią.

J. B. SHALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. V'rginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4355.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruosiamos garbingos laidojimas. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. — 87-34 80th Street Woodhaven, N.Y. 11421, (212) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. V'rginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemes. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyčiams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir kt. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-08 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIŪNO GERIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gerimų. Didžiausias pasirinkimas degtinėse ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papildomai kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna. • Trečia nauja, moderniška krautuvė atidaryta 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. — VI 9-5077.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnėnės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnėnės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkėnės, maišytos, spalvotos, įvoms užtiesalai, vilnėnės skaros ir šalikai — geriausias rūšių pigiausias kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užkite ir įsitikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N.Y. NE 9-6620.

ANTANAS J. SAVELSKIS — Lietuvis advokatas — 80-30½ Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

GREITOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalba. Ilgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tal Deksnio mostis, dabar vadinama „Ree-Leef Rub“. Dėžutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridėdama 50c. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

PARDUODAMA VAISTŲ LABORATORIJA ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bei mostis nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deken, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

Alfa Jeweler

A. ŪSELIS

Garantuotas laikrodžių taisymas

Auko, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe

REGINA ŪSELIENE — Tel. 497-8865

Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.

Plaukų dažymas

267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743

BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiame pasauly
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N.Y. 11421

NEW YORK

CHICAGO

LITAS Investing Co., Inc.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indelių formoje. Už indelius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:

LITAS INVESTING CO., INC.

86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — Tel. 212-441-6799
2422 West Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629 — Tel. 312-476-2242

Visais apdraudus ir nekilnojamo turto korporacijoms prašome kreiptis į

LITAS SERVICE CORPORATION

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522

Pilnas draudimo patarnavimas — namams, mašinom, gyvybei ir kt.

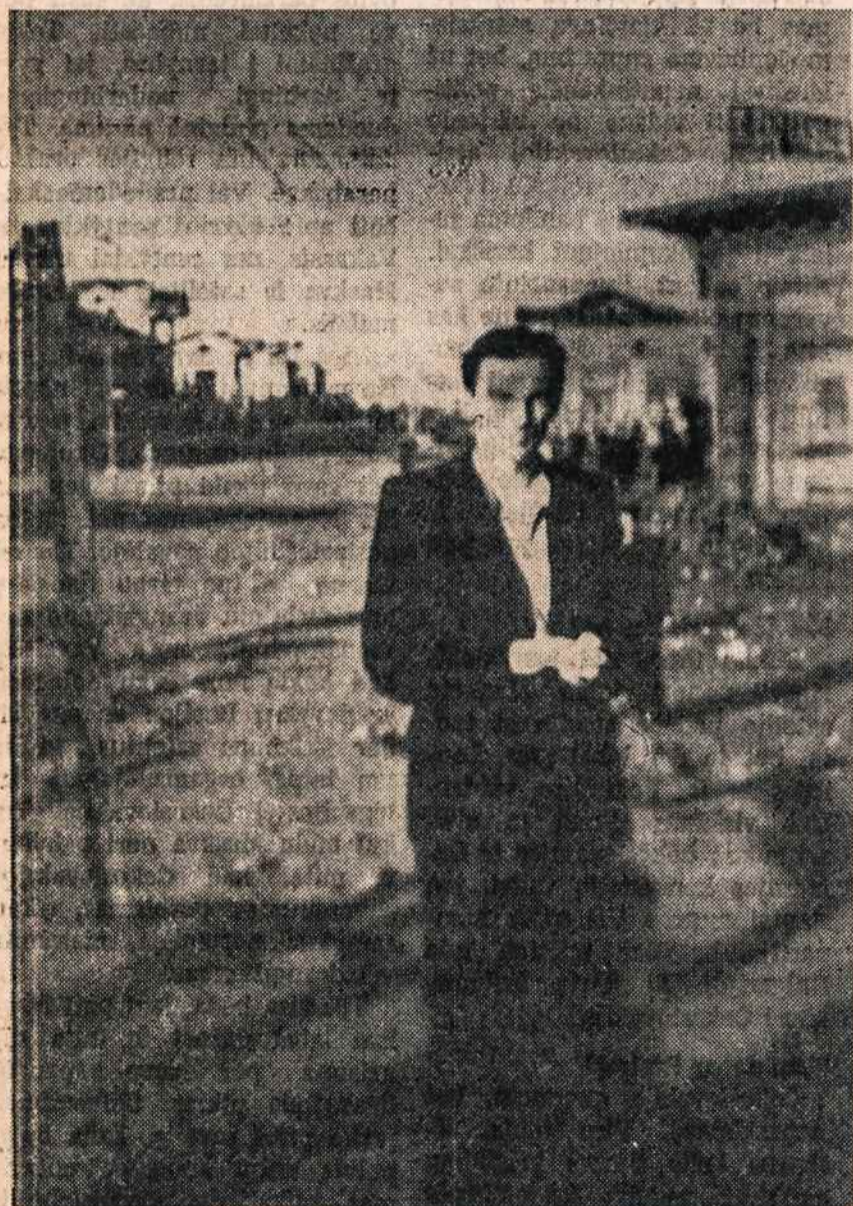
Chicago Rome Paris München Los Angeles: Atostogos Suvažiavimai

LITAS Travel Service yra pasiruošus Jums patarnauti nežūrint kur ir kada keliautumė. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atostogauti, kur apsigyventi, kuriuo laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltū. — LITAS Travel Service taikina išskviečiant gmines iš Lietuvos, atostogom ar nuolatiniam apsigyvenimui, RUOSIATES KELIONEN ?... Nepamirskit

LITAS TRAVEL SERVICE

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522

SEKMINGOS KELIONES!

Vytautas Svilas Vorkutos gatvėje

Vytautas Svilas (vienplaukis) prie Vorkutos upės, už kurios matyti anglių kasykla Nr. 8.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS
Elna nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai
saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Senoviškas reikalas

Nuodėmė nėra iš tų žodžių, kurie žmogaus ausim maloniai skambėtų, nes sukelia kaltės pajautimą. Gali kas nuodėmės ir nepripažinti, bet negali savo sąžinės taip užgniaužti, kad bent protarpiais nepasigirstų priekaištai. Užtat nuodėmė nemėgiama minėti. Laikoma nemandagumu, jei kam tiesiai į akis pasakoma: tu darai nuodėmę... "O kas tau darbo?" atsikertama.

Nuodėmė yra labiausiai savas slaptas dalykas, kurio nenorima viešai rodyti. Tuo būdu ginama savo asmens garbė.

Modernioje civilizacijoje daug kas negero dangstoma nekaltai skraiste, kurią vokiečių jėzuitas kun. Karl Rahner vadina "nuodėmės mistika". Nuodėmė slepiama po klausimo ženklu: nežinoma, kas ji yra. Užtrinama riba tarp gero ir pikto, kad žmonės apsiprastų su nuodėmės potvyniu per nepadorias madas, astringas pramogas, gašlumo persunktus vaizdus, šeimų pakrikimą, skyrybas. Nelaikoma nei nuodėmė nei negarbe gyventi su svetimu vyru ar svetima žmona, nes valstybės įstatymai skyrėjas legalizuoja. Nuodėmė pasidaro "legali" — jokia piktybė, kaip ir legalus, įstatymu pagrįstas kito skriaudimas, kurį šiaip jau pavadintume vagyste.

Politika laikoma labiausiai "nenuodėminga" žmogiškosios veiklos sritimi. Čia dar plačiai keroja melas, nenuoširdumas, šmeižtai, intrigos, klastos. Tai vadinama gudrumu, nebe nuodėme.

Tarptautinėje politikoje užsimenama apie žmogaus asmens teisių ir jo laisvės varžymą, prievartą, neteislingumą, apgaule, bet nesakoma, kad tai yra nuodėmė. Nėra "nuodė-

mės" kitą tautą ar kraštą grobti ir mases žmonių žudyti. Sutinkama su skriauda, daroma silpnesnėm ir mažesnėm tautom, nes didžiosios galybės tai pridengia savo politika bei interesais.

Šveicarijos Friburgo vysk. F. Carriere yra teisingai pastebėjęs, kad tik "geram krikščioniui politika gali būti šventumo mokykla."

"Šventojo Rašto pradžioje skaitome, — rašo prof. A. Maceina, — kad Viešpats sukūrė pasaulį taip, jog jis buvo geras ir net labai geras. Tačiau nuodėmė jį pagadino... Nuodėmė yra būties tvarkos iškreipimas, būties apardymas, aptemdant joje Dievo idėją."

Nuodėmė įneša netvarką, kurią skaudžiai pajuntame tiek privačiame savo gyvenime, tiek viešame. Griežiamasi visokių priemonių tam piktiui pašalinti, bet nečiumpama už pačių šaknų — nuodėmės, nes ji žmonei rodo "Saldį"... Yra ir daugelio minimas pasakymas: "nuodėminga meilė kaip medus". Bet tokia "meilė" išreiškia neapykantą Dievo tvarkai ir idėjai.

Gavėnia yra laikas krikščioniui rimtai susimąstyti, kiek jis yra neapykantoje nuodėmei ir meilėje Dievui. Kitais žodžiais, kiek savo gyvenimu ir darbu prisideda prie atstatymo apardytos ir ardamos pasaulyje Dievo tvarkos. Pastebi prof. A. Maceina: "Kiekvienas veiksmas, kuris į pasaulį įneša tvarkos, tiesos, gėrio, grožio, savaimės įsijungia į nuodėmės pergalejimą ir plečia Kristaus atpirkimą". Pačiam Gavėnios vidury susimąstykim — ar prisidedam bent kiek prie to Kristaus atpirkimo plėtimo?

Jie negali būti pilnateisiais mūsų parapijų nariais

Kelios mintys apie lietuviškas parapijas JAV-se

Darbininko kovo 11 d. laidoje, 8 psl. išspausdintas straipsnis "Kelios mintys apie lietuviškas parapijas".

Sveikintinas reiškinys, kad parapičiai tiek domisi savo parapijos reikalais, kad nori skirti savo laiką ir plunksną tiems reikalams ginti.

Kadangi šalia konkrečių faktų ir praktiškų darbų čia taip pat paliečiami parapijos egzistencijos teisiniai pagrindai, čia pateikiame teologo, susipažinusio ir su bažnytine teise, platesnį paaiškinimą šiuo lietuviu taip svarbiu klausimu.

PARAPIEČIO SVARBA IR JO MISIJA BAŽNYČIOJE

Kadaise buvo laikai, kada kuone vienintelis mokytas žmogus parapijos ribose buvo klebonas. Jis buvo ne tik teologijos specialistas, bet ir visų kitų mokslų ir menų aukščiausias žinovas. Todėl ir visus parapijos reikalus jis vienas turėjo tvarkyti ir visus sprendimus savo nuožūra vykdė.

Tie laikai praėjo. Dabar jau kuone kiekvienos parapijos ribose galima rasti ir meno, ir muzikos, ir architektūros, ir finansų, taip pat ir auklėjimo specialistų, kurie šiose ir kitose srityse daugiau nusimano negu klebonas. Tikrumoje šandien net ir teologijos mokslo

paslaptys nėra vien kunigų specialybė. Vis daugiau pasauliečių pradeda domėtis teologija ir ją sistemingai studijuoja.

To pasekmėje parapijos darbe ir jos reikalų tvarkyme klebonas gali turėti daug naudingų padėjėjų ir aktyvių bendradarbių.

Sis parapičių įtraukimas į parapijos darbo veiklą, jų nuomonių viešas pareiškimas ir su jomis skaitymasis tikrumoje neišplaukia iš klebono malonės, bet iš pačios krikščionybės esmės. Kiekvienas žmogus per krikštą tampa ne tik gyvu Bažnyčios nariu, Kristaus šviesos priėmėju ir Jo gyvenimo dalininku, bet kartu ir įsipareigoja aktyviai dalyvauti tos šviesos sklaidime kitiems — žodžiu, darbu ir ypač savo gyvenimu. Per sutvirtinimo sakramentą ši veiklos misija dar yra paryškina ir jos vykdymas Šventosios Dvasios dovanomis sustiprinamas.

Deja, konkrečiame gyvenime šis reikalas buvo gerokai apleistas. O kadangi faktiškai Bažnyčios Galva yra pats Kristus, o jos Siela — Šventoji Dvasia, tad ir sužalavus Šventosios Dvasios liepsnos II-jo Vatikano susirinkimo forma.

Tačiau galime būti tikri, kad, kaip pirmasis Šventosios Dvasios atėjimas iš dvylikos parastų ir nedrausių žvejų padarė dvasios milžiną, kurių nepajėgė nugalėti Romos imperijos legionai nei jų mokslo susiaurinti žydiškojo farizėjizmo raidiškumas, taip ir XX amžiuje atsinaujinusi Bažnyčia, su nauja šviesa ir patrauklesne forma, perduos Kristaus mokslo grožį pasauliui.

Vienas iš konkrečių Šventosios Dvasios veikimo rezultatų ir yra parapijos tarybų sudarymas.

PARAPIJOS TARYBA

Nors žmogus, kaip protingas tvarinys, yra atsakingas už savo sielos išganymą, tačiau jis to pats vienas negali padaryti. Bažnyčios steigėjas Kristus visas pašventinimo priemones paliko savo įsteigtoje Bendruomenėje — Bažnyčioje, ir tik tai Bendruomenei priklausydamos individai gali atlikti savo misiją ir pasiekti jam skirtą tikslą.

Kiekvieno krikščionio — kunigo ir pasauliečio — misija yra pačiam gyventi Kristaus pavyzdžiu ir taip pat žodžiu, darbu ir ypatingai pavyzdžiu skleisti Kristaus šviesą savo aplinkai. Kadangi tai yra visų bendras uždavinys, todėl, kad jis bū-

tų gerai atliktas, visi parapičiai turi turėti galimybes apie tai pasitarti, pačios misijos esmę ir svarbą išsiaiškinti, tinkamiausias priemones pasirinkti ir pasiskirstyti konkrečiam darbu, kiekvienas pagal savo gebėjimus ir išsilavinimą. Toks jungtinis parapičių darbo planavimas ir yra parapijos taryba.

Nuo aiškiai suprostos ir tinkamai pravestos parapijos tarybos organizacijos priklausys ne tik pačios parapijos ateitis, bet ir kiekvieno pavienio parapičio tinkamas misijos atlikimas.

Todėl labai klaidingas būtų galvojimas (ar net prileidimas), kad parapijos tarybos sudarymas yra kieno nors iš aukščiausių parapičiams nenorimo ir ne-reikalingo dalyko primetimas. Arba, kad tai yra naujas išsilavinimo, kuris neseniai atėjo ir, jei kantriai palauksim, vėl greit praeis.

Toks galvojimas būtų lygu visiškam Bažnyčios struktūros ir esmės nesupratimui, kiekvieno krikščionio pareigų neįvertinimui ir pagaliau savo paties aukščiausio pašaukimo visiškam nesupratimui... Iš to, žinoma, sektų ir labai didelis apsilaidimas savo pareigose.

Tikras Bažnyčios narys, vertas savo vardo, negali savęs pateisinti, kad jis esąs per daug užsiėmęs kitais darbais ir dėl to negali veikliai dalyvauti parapijos gyvenime. Nes dieviškosios šviesos sklaidimas yra jo pagrindinė užduotis ir kaip žmogaus — Dievo kūrinio, ir ypatingai kaip krikščionio, kuris tam įsipareigojo jau per krikštą. Todėl parapijos taryba yra mažiausio ir svarbiausio Bažnyčios vieneto-parapijos — jungtinis darbas atlikti savo uždaviniai Kristaus misijos tęstinume.

LIETUVIŠKŲ PARAPIJŲ KANONISKA (TEISINĖ) PADĖTIS J.A. VALSTYBĖSE

Norint pilnai suprasti ir įvertinti lietuviškų parapijų tarybų sudarymo pagrindus, pirmiausia reikia žinoti, kokiais kano-niškais pagrindais remiasi pačios parapijos. O jų teisiniai pagrindai yra skirtingi nuo eilinių — teritorinių parapijų.

Paprastai Bažnyčios struktūroje parapija yra aiškiai ap-rėžta teritorija vyskupijos ribose. Visi toje teritorijoje gyvenantys katalikai automatiškai yra tos parapijos nariai, nežiūrint, ar jie to norėtų, ar ne. Tos parapijos kunigų pareiga yra rūpintis visų toje teritorijoje gyvenančių katalikų dvasiniais reikalais ir taip pat vesti tuo reikalu atitinkamas kartotekas. Visi svarbesnieji ir parapijų są-rašuose atžymimi dvasiniai patarnavimai, pvz. vedybos, krikš-tai, sutvirtinimai ir t.t., gali būti atliekami tik savo parapijos bažnyčioje. Jei dėl rimtų prie-žasčių kas norėtų šiuos dvasi-nius patarnavimus gauti kitoje bažnyčioje, tam turėtų gauti savo klebono raštišką leidimą.

Kitokiais pagrindais remiasi tautinės parapijos. Jos yra su-darytos ne teritoriniais, o tautiniais pagrindais. Jos ne-turi gatvių vardais apribotų ter-ritorių. Jos ribojasi tautybė-mis. Lietuvių parapijai gali pri-klausyti tik tie lietuviai, lenkų tik lenkai ir t.t., nežiūrint, kaip toli nuo parapijos bažnyčios jie gyventų ar kokios teritorinės parapijos ribose jų namas sto-vėtų. Pavyzdžiui, New Yorko arkivyskupijoje yra tik viena Aušros Vartų lietuviška parap-i-ja. Tad visi šioje arkivyskupi-joje gyvenę lietuviai gali pri-klausyti šiai parapijai, nors jie nėra verčiami tai daryti. Brook-lyno vyskupijos ribose turime net keletą lietuviškų parapijų.

Maišytų tautybių šeimos tik tada gali priklausyti tautinei parapijai, kai bent vienas šeimos narys yra lietuvių kilmės ir laiko save lietuviu. Tik tokiu atveju visa šeima gali teisėtai priklausyti tautinei parapijai. Kitataučiai visai negali priklausyti tokioms parapijoms.

Todėl klaidingas būtų teigi-mas, kad lietuvių Apreiškimo parapijoje yra tam tikras skai-čius ne lietuvių. Tikrieji ir pil-nateisiai šios parapijos nariai yra tik lietuviai ir niekas kitas. Kitų tautybių žmonės gali ateiti į pamaldas, gali dalyvauti parapijos organizacijose. Jei yra vietos, jų vaikai gali būti pri-imami į lietuvių parapijos mo-kyklą. Jie gali būti parapijos rėmėjais, bet jie negali būti jos pilnateisiais nariais — parapie-čiai.

(nukelta į 8 psl.)

Lietuvių Dailės Instituto suruoštoje parodoje Čiurlionio galerijoje vasario 15 kalba Aloyzas Baronas. Kairėje — Instituto pirmininkas dail. Adolfas Valeška, LB centro valdybos pirmininkas inž. B. Nainys, gen. konsulas P. Daužvardis. Nuotr. Z. Degučio

NAUJOS GAIRĖS

Pas mokytoją Zaranką turėjo įvykti Kalnų valsčiaus komiteto posėdis. Jonas jau rado visus susirinkusius. Tik dar nebuvo pirmininko. Netrukus atėjo ir jis. Posėdis greit prasidėjo.

Buvo tariamasi įvairiais reikalais. Bet labiausiai visiems kvaršino galvas dvi problemos: kur veikimo pradžia gauti lėšų ir kaip apsaugoti dvarę esamą turtą, kad vokiečiai, prieš išsikraustydami, jo neišgabentų ar kitu būdu nelikviduotų.

Stefa girdėjusi, kad ūkvedys esąs pakvietęs iš Palomės pirklis ir norįs viską jiems parduoti. Komitetas pavėdė milicijos viršininkui Matukui, pirklis pastebėjęs, juos išpėti nieko nepirkti, nes milicija neleidianti nieko iš dvaro išvežti. Stefa pažadėjo, ką nors naują dvarę pastebėjus, tuojau pranešti milicijai. Kad šį uždavinį lengviau būtų vykdyti, milicija seksianti dvarą iš tolo.

Matukas pranešė jau turįs šešis nuolatinius milicininkus ir galįs juos kiekvienu metu bet kur panaudoti, o reikalui išitikus, galįs sudaryti dvidešimt ar daugiau savanorių, kurie tik ir laukia progos kame nors pasireikšti. Tik svarbus klausimas dėl atlyginimo nuolatiniams milicininkams. Trys jų gyvena su tėvais, tai gali kiek palaukti. Bet kiti trys neturi iš ko pragyventi. Apie save jis nekablaš, jis galįs palaukti.

Matukas buvo neseniai grįžęs iš rusų caro kariuomenės. Ten tarnaudamas, įgijo viršilos laipsnį ir milicijos vado pareigoms labai tiko; buvo drausmingas ir griežtas.

Komiteto kasa tuščia. Gauti iš kur nors pajamų, kad galėtų padengti nors ir nedideles išlaidas, vilčių nesimatė. Visų maloniam nustebeimui, pirmininkas išėmė iš kišenės tūkstantį markių ir padėjo ant stalo, tardamas:

— Pradžiai aš paskolinsiu nors tiek. O jei nebus iš kur atgauti, tebūnie tai auka besikuriančiai Lietuvai.

Si tūkstantinė buvo nuostabi. Po to ir kiti komiteto nariai, kas kiek galėdamas, prisidėjo. Išde atsirado virš dviejų tūkstančių. Be to, komitetas nutarė kreiptis į turtingesnius apylinkės ūkininkus, prašant, kad kas

kiek gali, paskolintų. Nepraėjo nė savaitė, o pas išdinišką jau buvo virš dešimt tūkstančių markių.

Zmonės pinigų turėjo. Ypač tie, kurie, su vokiečiais gerai sugyvendami, vertės spekuliacija arba varė naminę degtinę. Nujausdami, kad vokiečiai greit išsikraustys ir kad kuriasi nauja valdžia, pradėjo taikytis prie jos, vildamiesi, laikui bėgant, gauti ir iš jos kokių lengvatų. Bet daug buvo ir tokių, kurie nelaukė jokios asmeninės naudos, o rado reikalo besikuriančiai Lietuvai paremti.

Atsiradus kasoj pinigų, komiteto būklė žymiai pagerėjo. Kitame posėdy nustatė milicininkams algą: eiliniams po septyniadešimt markių, o viršininkui šimtą markių per mėnesį.

Matukas už pirmą tarnybos mėnesį nuo algos atsiskakė ir paaukojo ją komitetui. Tą sumą išdiniškas užpajamavo kaip pirmus komiteto nuosavus pinigus. Visi kiti buvo tik laikinė paskola.

Komiteto nariai algos neėmė. Bet greit iškilo klausimas, jog būtų labai pravartu turėti vieną nuolatinį žmogų, kuris kasdien sėdėtų raštinėj ir priiminėtų interesus, kurių vis daugiau pradėjo atsirasti.

Stefa pieninė nebedirbo, nes vokiečiams pieno žmonės nebenešė. Komitetas paskyrė jai septyniadešimt penkių markių mėnesinę algą, įpareigodamas ją kasdien sėdėti raštinėj ir priiminėti žmones. Raštinė įkūrė vieno ūkininko seklyčioj. Ten pat prisiglaudė ir milicijos štabas.

Vokiečiai iškabino viešus skelbimus, vokiečių ir lietuvių kalbom, apie išpardavimą viso Kalnų dvaro gyvo ir negyvo inventorius, bei kitokio ten esančio turto; ragino žmones pasinaudoti proga, pigiai nusipirkti. Tai reikškė, kad jie greit išsikraustys.

Komitetui, o dar labiau milicijai, atsirado daug naujų rūpesčių. Matukui teko pastatyti ant kojų visus savo vyrus. Jis sumobilizavo mergaites, kad pagamintų iš žaliai dažytos drobės raiščius su išsiuvinėtomis ant jų raidėmis "LM" (tai reikškė — Lietuvos Milicija). Raiščiai buvo uždėti vyrams ant rankovių, išduoti jiems šautuvai.

Apstatė visus į dvarą vedančius kelius, kad niekas pašalinis ten neitų. Pasūtė milicininkus per kaimus

su išpėjimu nieko iš vokiečių nepirkti. Milicija neleidianti nieko išvežti, ir jų sumokėti pinigai žūsia.

Jei dvarą būtų tebevaldęs Hansas, gal viskas būtų ėjęsi sunkiau. Francas jokių žygių nesiėmė, o pirkėjams nesirodant, vieną dieną pasikvietė pas save Stefą, kurią žinojo dirbant komitete, ir paprašė pakviesti pas jį komiteto atstovus. Stefai pasiteiravus, kokių reikalų, pasakė, jog norįs pasikalbėti dėl dvarę esančio turto, ir neatsargiai prisarė, jog po kelių dienų turįs išvažiuoti.

Tuojuo buvo sukviestas komiteto posėdis ir išrinkta delegacija iš pirmininko, išdiniško ir Jono, o Stefa paimta už vertėją.

Francas delegaciją maloniai priėmė, pakvietė į savo kabinetą, rūkančius apdalinio cigarais ir pradėjo kalbėtis:

— Mano ponai, turiu jums labai gerą pasiūlymą. Aš jūsų neskradaudžiau, nes ir jūs nebuvote blogi. Kad mane ir vokiečius prisimintumėte geroju, esu išsirūpinęs iš karinės valdžios leidimą visą dvaro sandėliuose esamą turtą, gyvą ir negyva dvaro inventorijų, parduoti jums už labai žemą kainą.

Kol Stefa jo kalbą vertė, vokiečiai, paėmęs nuo stalo kažkokį sąrašą, sau vienas skaičiavo. Paskui perskaitė balsiai, koks turtas dvarę yra: 20 tonų druskos, 8 tonos cukraus, 60 tonų rugių, 10 tonų miežių, ir t.t. Be to, visas dvaro inventorius ir gyvuliai: 20 karvių, 16 arklų, 48 avys, daug kiaulių, naminių paukščių ir kita.

Stefa vėl viską išvertė lietuviškai. — Už visą šį turtą vokiečių karo valdžia nori iš jūsų gauti 50,000 markių. Tai beveik velniui! — traukdamas cigarą, baigė jis savo pasiūlymą.

— Mes neturime tiek pinigų, — pareiškė pirmininkas.

— Pinigus jūs galite surinkti iš žmonių kaip rankpinigių, o paskui jiems parduosite ir uždirbsite tris ar keturis kartus tiek. Bus patenkinti visi: jūs, žmonės ir karo valdžia. Jeigu jūs nepirksite, mes rasime kitų priemonių turtui likviduoti: atvažiuos kariškas transportas ir išveš. Arba surasime kitą pirkėją.

(Bus daugiau)

JONAS JAŠKAUSKAS

LEMTINGOS DIENOS

APYSAKA

(30)

Jonas pakilia nuotaika keliavo namo, jausdamas atvertę naują gyvenimo knygos lapą, kuriame galėjo skaityti apie šviesų ir daug žadantį rytą.

Namus pasiekė jau gerokai sutemus. Seserį rado dar nemiegančią. Ji laukė su vakariene.

— Tai kur taip ilgai užsibuvai? — dengdama stalą, paklausė Ursulė.

— Vieną draugą išlydėjęs, turėjau kitą susirasti.

— Ar vėl kas atvažiavo?

— Atvažiavo... tik jau ne dabar. — Ir Jonas seseriai atvirai pasipasakojo apie savo numatomas sužieduotuves, plačiai apibūdindamas sužieduotinę ir nuo kada ją pažįsta.

Ursulė nuosirdžiai palinkėjo laimės, kuriant naują gyvenimą. Tada prisarė:

— Žinai?... Aš jau seniai rengiaus klausyti, tik vis nedrįsau. Daug kas teiraujasi, ar Jonas tikrai vesias pie-nininkę.

— O apie Adomą niekas nekabljė? — paklausė Jonas.

— Kai kas kabljė ir apie jį, bet daugiau apie tave.

— Ko tie žmonės neprasimano...

— Ak, nieko ir ji... Bet kaip brolienės jos nenorėčiau turėti. Daug ką žmonės apie ją pakalba...

— Dabar matai, kad apkalbomis neverta tikėti. Ji labai gera mergaitė, bet nei man, nei Adomui į žmo-nas netinka ir nepretenduoja. Dar kažin, ar eity, jei mes kuris pasipirštume.

Pabaltijo Moterų Tarybos 22-ji metinė šventė

Buvo surengta moterų dailės paroda. Vadovauja estės

Kovo 2 Estų Namuose New Yorke įvyko Pabaltijo Moterų Tarybos 22 metų sukaktuvų minėjimas ir Tarybos pirmininkavimo pareigų perdavimas. Tarybai vadovauja pamečiui pasikeidamos trijų Pabaltijo tautų delegacijų pirmininkės. Ta proga buvo suruošta Pabaltijo moterų dailininkių darbų paroda. Šventė buvo suorganizuota latvių delegacijos, nes peritais metais jos vadovavo Tarybai.

Dailės paroda

Susirinkę svečiam pirmiausia turėjo progos apžiūrėti parodą, kurioje dalyvavo 24 dailininkės, išstacičius 56 skulptūras, tapybos ir grafikos darbus.

Lietuvai atstovavo

Šioje parodoje lietuviams atstovavo šios dailininkės: **Birutė Gedvilienė, Regina Ingelevičienė, Ada Montvydienė, Sofija Plechavičienė, Elena Urbaitytė, Aleksandra Vitkauskaitė-Merker, Lilolė Zidonytė, Marija Žukauskienė.**

Viso jos buvo išstacičius 17 darbų, maždaug kiekviena po du kūrinius, iš jų išsiskyrė tik Aleksandra Vitkauskaitė-Merker, išstacičius 4 darbus, ir Ada Montvydienė (jau mirusi), — jos buvo išstatytas vienas portretas.

Kalba Laisvosios Europos pirmininkas

Posėdis pradėtas Amerikos ir Pabaltijo tautų himnais ir latvių delegacijos pirmininkės **Helga Ozolinės** trumpu žodžiu.

Pagrindinis kalbėtojas buvo Free Europe, Inc., prezidentas **William P. Durkee**, kuris pabrėžė reikalingumą organizacijų, skleidžiančių tiesą apie gyvenimą už geležinės uždangos. Ypač dabar esanti svarbi ideologinė kova, nes dėl atominių ginklų baimės karas esąs veik neįmanomas.

Sovietų Rusijos ir satelitų kraštų vyriausybės smarkiai

reaguojančios į Free Europe, Inc., veiklą. Jis iškėlė Rytų Europos tautų moterų drašą kojoje dėl laisvės ir pasveikino Pabaltijo Moterų Tarybą už jų veiklą toje srityje.

Diplomatų sveikinimai

Toliau buvo Pabaltijo tautų diplomatinės tarnybos atstovų sveikinimo kalbos. Sveikino Estijos Charge d'Affaires Ernest Jaakson ir Lietuvos gen. konsulas New Yorke Anicetas Simutis. A. Simutis sveikino Pabaltijo Moterų Tarybą už jų neuilstamą darbuotę, primenant laisvajam pasauliui apie mūsų kraštų nedailią.

Baigianti savo pirmininkavimo kadenciją H. Ozolinė pristatė estų ir lietuvių delegacijų

pirmininkes — **Mall Jurma** ir **Galią Zilionienę**, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkę **Vincę Jonuškaitę** - Leskaitienę, Latvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkę **Olga Gulbis** ir Estų Moterų Klubų Sąjungos pirmininkę **Juta Kurman** bei atsilankiusius įžymiuosius svečius — svetimtaučius ir savuosius.

Vadovavimą perėmė estės

Vadovavimo pareigas perimdama estų delegacijos pirmininkė **Maal Jurma** pasižadėjo dėti visas pastangas laikyti mūsų kraštų bylą gyvą, kol ateis laisvės diena, ir savo kadencijos metais painformuoti Amerikos Moterų Klubų Federacijos konvenciją ir Amerikos vy-

riausybę apie padėtį pavergtuose Pabaltijo kraštuose.

Lietuvių delegacijos pirmininkė **Galia Zilionienė** padėkojo H. Ozolinė už jos peritais metais atliktus darbus, palinkėjo naujam pirmininkei pasisekimo ir užtikrino jai visokeriopą lietuvių delegacijos paramą. Primindama Free Europe, Inc., veiklos reikšmę, G. Zilionienė paprašė W. Durkee įvesti radijo transliacijas Pabaltijo kraštų kalbomis.

Dailės raida

Latvių meno istorikė **E. Sturms** trumpoje paskaitoje glaudžiai nusakė dailės raidą Pabaltijo kraštuose ir apibūdino dalyvavusių moterų dailininkių darbus.

Pabaltiečių Moterų Tarybos metinėje šventėje kovo 2 New Yorke buvo surengta dailės paroda. Iš k. į d. Galia Zilionienė — lietuvių delegacijos pirmininkė, dail. Regina Ingelevičienė, ketvirta — Aleksandra Merker-Vitkauskaitė, penkta — Lilolė Zidonytė.

Pristačius svečiam parodoje dalyvavusias menininkes, šventė užbaigta koncertine dalimi, kurią atliko latvių artistė **Mar-got Miller**.

Pabaigoje svečiam buvo pavaišinti latvių moterų gražiai paruoštomis vaisėmis.

Popietė praėjo šventiškoje nuotaikoje. Nedidelėse Estų Namų patalpose sumaniai buvo sutalpinti dailininkių darbai, vaišių stalai ir gausiai susirinkusių svečių būrys.

Minėjime dalyvavo: prel. J. Balkūnas, Vliko pirm. dr. K. Valiūnas, Balfo reikalų vedėjas kun. S. Geisčiūnas, Liet. Kat. Moterų sąjungai atstovavo A. Janačienė, birutietėm — L. Spe-rauskienė, LMF New Haveno klubui — L. Zidonytė, N. Yorko klubui — dr. M. Kregždienė, Pasaulio Moterų Tarybai tremyje — M. Karečkienė.

Iš Chicago buvo atvykusi istorikė dr. Vanda Sruogienė.

SLV

„Kultūros mėnuo“

Nuo vasario 15 iki kovo 15 Lietuvoje vyksta „kultūros mėnuo“. Į mažesnius miestus išleisti keturi simfoniniai orkestrai, aštuoni dainų šokių ansambliai, dvylika chorų ir vie-nuolika teatrų, kurie iš viso su-rengs apie 400 įvairių kon-certų bei vaidinimų. Į fabri-kus ir kolchozus paskleidė poe-tus bei kitus rašytojus ir pa-skaitininkus apie menus.

Didžiuosiuose miestuose tuo metu scenas užima „didieji broliai“ — iš Maskvos radijo-televizijos centro ir iš raudon-armiečių (Pabaltijo karinės apygardos) reprezentantų.

Po šio koncertų ir vaidinimų mėnesio numatomas suaukti to kultūrinės veiklos veikėjų suvažiavimas.

Visa tai daroma... Lenino garbei, ryšium su artėjančia 100 metų sukaktim nuo jo gimimo. (Elta)

Patiriamos mintys Vasario 16 proga okupuotoj tėvynėj

Pentkadienį prieš vasario 16 Vilniuje Tiesa siūlė skaitytojams pavartyti kalendoriaus lapelius. Tikslas — nukreipti dėmesį į „svarbesnes“ sukaktis, negu toji, apie kurią daugelis galėjo šį tą pamanyti... „Nereikalingoms“ mintims nuvartinti Tiesa rūpestingai priminė, kad „**Vasario 15 dieną** sukanka 20 metų, kaip prasidėjo Lietu-vo KP(b) VI suvažiavimas. **Vasario 16 dieną** — kita sukaktis: prieš 15 metų prasidėjo Lietu-vo Komunistų Partijos VIII suvažiavimas...“ (E.)

Vasario 16 Vilniaus operoj

Vasario 16 d. Vilniaus operos teatre buvo J. Juzeliūno baletas „Ant marių kranto“, skirtas pagerbti su scena atsiveikiantiem baletu solistam T. Svetickeitei ir H. Kunavičiui. Abu atėjo į sceną Lietuvos valstybiniam teatre Kaune, daugiau kaip prieš 30 metų. (E)

Bronius Kriokys, Vyt. Zmuidzinas. Kitų nesužinojau, bet ir juos norėčiau padraštinti — iš laikyti programą gerame kultūriniam lygyje.

(Bus daugiau)

R. Kiršteinas

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre St., West Roxbury, Mass. 02132.

REIKIA ISAISKINTI PADĖTIES RIMTUMĄ

Pernai prieš pat Velykas nuėjau plaukų susidėti į tą pačią kirpyklą (beauty salon), kurią esu lankiusi virš šešerių metų, po vieną kartą per savaitę. Šį kartą norėjau turėti pusmetinį sušukavimą (permanent cold wave).

Tos merginos, kuri paprastai mane šukuoja, tą dieną nebuvo. Vietoj jos buvo kita, anksčiau man nematyta, mergina. Aš jai pasakiau, kad esu nuolatine klientė, ir paaiškinau, ko noriu. Ji pasižiūrėjo į kortelę kartotekoj ir pasakė, kad žinanti, ką reikia vartoti.

Išplovė man plaukus, paskui juos susuko, kaip paprastai. Kai pradėjo „pilti“ skystimą, kuris vadinasi „permanent wave lotion“, man tuoj pradėjo „degti“ ir peršėti galvos odą. Aš tuoj ją painformavau, bet ji paaiškino, kad tai tuoj praeis. Nustoj skaudėti, nieko jai nesakiau. Paprastai senoji tarnautoja man laikydavo tą skystimą apie 10 minučių. Si laikė apie pusvalandį. Norėjau apie tai jai pasakyti, bet ji buvo išėjusi į kitą kambarį „parūkyti“. Atėjusi, baigė plaukus dėti, ir aš grįžau namo.

Naktį jutau kažin kokį skystimą man tekantį į akis ir ant pagalvio. Išsigandau. Kitą dieną tuoj kreipiausi į gydytoją. Jis man pasakė, kad tas „waving lotion“ — skystimas „sudegino“ odą. Liepė jam pranešti, jei tai tuoj nepraeitų.

Kitą savaitę mano reikalai pablogėjo. Oda „sus kilo“ ir visa pasidarė raudona ir opi. Dak-

taras, pamatęs, net išsigando, tuoj mane nusiuntė pas specialistą — dermatologą. Tas, apžiūrėjęs, man pasakė, kad plaukai gali pradėti slinkti.

Kai sužinojau, kad reikalai yra žymiai rimtesni, negu iš pradžių maniau, nuėjau pasikalbėti su kirpyklos vedėja. Sakau, jūs turėtis man apmokėti bent gydymosi išlaidas. Sako, nieko panašaus, mes tą patį skystimą vartojam kasdien ir niekuomet jokių nusiskundimų nesam turėję. Ji dar pasakė, kad jie yra pilnai apsidraudę, taigi man nėra ko per daug išsigąsti. Lyg galima būtų pinigais atlyginti už nustotus plaukus.

Praėjo šeši mėnesiai. Lančiau ir vieną ir kitą gydytoją po kelis kartus per mėnesį. Pastebėjau, kad mano plaukai darosi retesni, daug jų iškrinta. Pažįstamieji patarė man nueiti pas advokatą. Nuėjau ir jam pasipasakojau visą savo nelaimę. Jis man prižadėjo „išstirti“ reikalą ir susižinoti su kirpyklos draudimo bendrove.

Praėjo dar keletas mėnesių. Paskambino man advokatas ir pranešė, kad aš galinti gauti iš draudimo bendrovės už daktarų išlaidas apie 350 dolerių, bet nieko daugiau. Sakau, kas Tamstai apmokės? Sako, gi Tamsta man apmokėsi. Aš tiesiai pasitau iš pykčio. Čia man gresia nelaimė nuplukti, o jie man nori sumokėti už mediciniškas išlaidas ir palieka man pačiam mokėti savo advokatui. Kai aš jam sumokėsiu už jo darbą, man dar reikės pridėti pinigų iš savo kišenės.

Atrodo, kad kažkas čia darosi negero. Gal advokatas su draudimo bendrove mane nori apstatyti? Labai prašau patarti, ką man daryti ir kur man kreiptis. Esu tokia nervinga, kad negaliu miegoti nei dirbti. Labai prašau padėti.

Skaitytoja, Chicago, Ill.

Atsakymas

Tokiu atveju, man atrodo, geriausia nelaukiant paduoti reikalą teisman. Reikia patraukti atsakovaus ne tik kirpyklą ir kirpyklos tarnautoją, kuri suko plaukus, bet ir fabrikantą, kuris pagamino skystimą.

Tamsta sakai, kad jau daug metų esi lankiusi tą kirpyklą. Tad aš prileidžiu, kad nebe pirmą kartą turėjai tą „pusmetinį sušukavimą“ (permanent wave). Tokiu būdu turėtū būti aišku, kad Tamsta nesi alergiška tiem skystimam ir kad Tamstos galvos oda buvo „sudeginta“ arba dėl netinkamo skystimo, arba dėl netinkamo jo vartojimo. Tamstos daktarai taip pat galėtų, reikalui esant, pareikšti savo nuomonę, kad Tamstos galvos oda yra „nukentėjusi“ ryšium su „pusmetiniu sušukavimu“.

Kai Tamstos advokatas įrods, kas yra „kaltas“ dėl Tamstos nelaimės, kirpyklos arba fabrikanto draudimo bendrovės turės Tamstai užmokėti ne tik už gydymąsi, bet ir už nustotus plaukus ir visą nemalonų reikalą. Patariu paaiškinti savo advokatui, kad čia reikalas yra rimtesnis, negu jis mano. Gal Tamsta jam nepasakė, kad yra pavojus nustoti plaukų? Gal jis manė, kad Tamsta „perdė“?

Esu tikra, kad, jei Tamstos daktaras parašys Tamstos advokatui ir jam paaiškins padėties rimtumą, jis nepasitenkins draudimo bendrovės pasiūlymu ir sugebės tartis su jais, atsižvelgiant į reikalo svarbumą.

Jonas Obelinis

PAS ROCHESTERIO LIETUVIUS (2)

LIETUVIŲ FONDO PRADININKAI

PAULIUS JURKUS

Kai pradėjo organizuotis Lietuvių Fondas, Rochesterio lietuviai buvo patys pirmieji, kurie įsijungė į Fondą. Dar prieš Fondą Liet. Bendruomenės kasoje buvo keli šimtai. Tuos pinigus tuoj ir atidavė Fondui.

Tuo pat buvo sudarytas va-jaus komitetas. Į Fondą įsijungė ir klebonas kun. Pr. Valiukevičius, kuris yra jau gimeš ir augęs Amerikoje. Tokiem žmonėm Fondo idėjos nėra taip jau artimos, bet kunigas suprato lietuvių ryžtą. Pats įnešė savo dalį, kalbėjo per radiją, ragino kitus prisidėti prie Fondo.

Nuolat per radiją buvo primenama, kad štai į Fondą tas ar anas įstojo. Taip buvo patraukti kiti ir kiti. Ir nedidelė kolonija vis daugiau ir daugiau įnešė pinigų.

Sėkminga vakariene

Viena iš tokių vajuos formų yra vakariene, kurioje teko ir man dalyvauti. Siemet tokia vakariene buvo kovo 1, šeštadienį. Ta proga dar prijungia kokį kultūrinį įvykį. Štai buvo surengė mano tapybos parodą. Jie moka tai suderinti ir suteikti orumo vienam ir kitam įvykiui. Pirmą atidaro parodą apžiūri, o paskui visus pakviečia vakariene.

Vakarienę organizavo paprastai, valgius užsakydami restorane. Kiekvienas ateidamas susimokėjo (bene po 3 dol.). Vakarienei besibaigiant, imtasi kalbų, kad visi pasigraudentų ir apsimastytų ir — paaukotų Fondui. Vakarienę pradėjo Fondo vajuos pirmininkas Br. Kriokys, toliau vadovavo Vytautas Zmuidzinas, invokaciją su-

kalbėjo kun. Pr. Valiukevičius. Kalbėjo visa eilė. Teko ir man kalbėti, nes dėl lėktuvų streiko pasižadėjęs Liet. Fondo tarybos pirm. dr. G. Balukas neatvyko.

Po vakarienės tuoj atsirado vienas kitas, kuris papildė savo ankstesnius įnašus. Atsirado ir naujų, kurie inėšė 100 dol. ir taip pasidarė Fondo nariai. Viso per vakarienę surinko 13,000 dol.

Tai yra labai graži suma, nes neperseniausiai buvo Lietuvos nepriklausomybės minėjimas, ir vėl buvo surinkta per 1000 dol. Tai ir parodo, kad lietuviai čia dar gyvi ir supranta mūsų bendruomenės svarbiausius reikalus.

Per vakarienę visi pasisakė, kad tokis susitikimas būtų rengiamas kasmet.

Tuo Fondo veikla nesibaigia — žmonės bus per metus ragina mi ir paprašomi. Fondo judintoju yra Bronius Kriokys, vienas iš veikliųjų Rochesterio lietuvių.

Atkeliavęs iš Vokietijos, jis čia įsitvirtino ir savo dienų nepraleido tušiom. Organizavo čia ateitininkus, su kuriais ir dabar tebeveikia, organizavo net kvartetą, chorą, šokėjų grupę, prikišo petį prie Lietuvių Bendruomenės, visu nuosirdum įsijungė į Lietuvių Fondą, vadovauja lituanistinei šeštadienei mokyklai, dirba radijo klube.

Visuomeninis darbas dar neatėmė jam viso laiko. Jis vakarais studijavo ir baigė chemijos mokslus.

Kai paskambinau į namus, atsiliepė žmona. Nustebau —

koks puikus, aiškus ir malonaus tembro balsas. Visai tinkamas garsiakalbių sistemai, radiofonui. Pasirodo, kad toji ponija yra aktorius Leono Barausko sesuo, žemaitė iš Telšių. Visa giminė turi nuostabaus tembro balsą. Teko pažinti dar ir kitą jos seserį, p. Poškienę, ir jos dukras, — ir visur tas pats balsas.

Kriokiai gyvena gatvėje, kur daug naujų vienodų namų. Lyg kokius šarvus atstatę, spindį jie vidurdienio saulėje. Vienodi. Bet štai — lietuviškas kryžius. Visoje gatvėje — kryžius. Panašus į kryžių, buvusį pasaulinėje parodoje New Yorke. Ir visiem aišku, kas čia gyvena. Tai Kriokių namai!

Ir namus įrengdamas, atidavė visą lietuviškai nuotaikai. Prikabinta lietuvių dailininkų paveikslų, lietuviškų drožinių. Namuose keturios dukros. Be ne vyriausia dailiai piešia. Tai aiškiai žada, kad namuose paveikslų nepristigs. Mama gi susirūpinusi — keturios dukros! Mama, p. Kriokienė, yra baigusi odontologiją, bet dabar laiso ne dantis, o savo namus ir savo dukras.

Mėgsta ir svečiuotis. Ir tą sekmadienį prikvietė gražų būrį mielių svečių, susirūpinusių gyva lietuviška dvasia. Jų tarpe yra ir jaunimo, kuris jaučiasi gana laisvai ir turi savo vietą, — jis vyresniųjų neužmirštas.

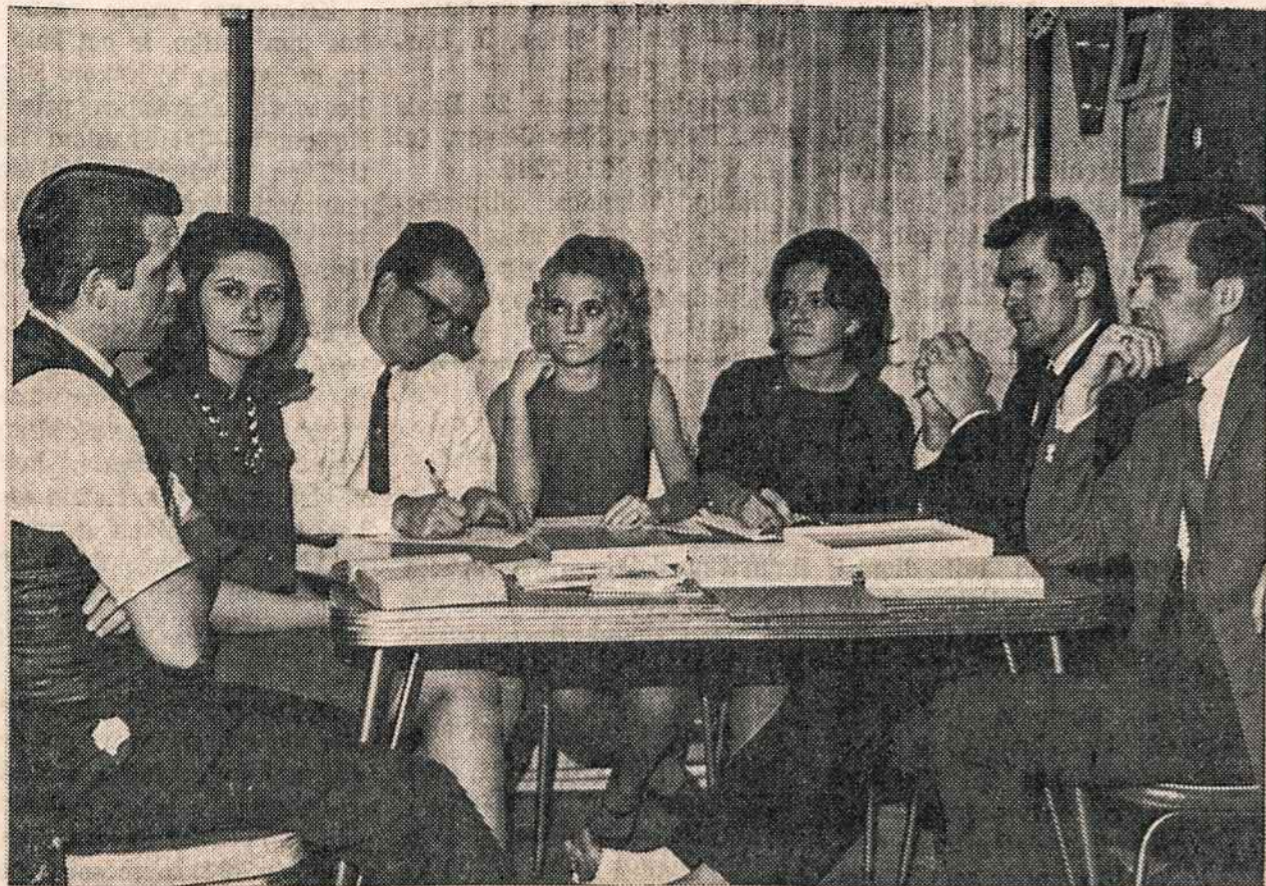
Tarpuose tarp muzikos kalbėjo apie kultūrinis įvykius. Kalbėjo ramiai ir aiškiai. Buvau ir aš palietas: pristatyta paroda, paminėta Fondo vakariene. Tai padarė irgi su saiku ir skoniu.

Pranešėjo balsas puikus: toks švelnus, aiškus, perduodąs visus garsus. Seimininką paklausiau, kas čia kalba. Tai R. Kiršteinas. Puikus balsas. O tai didelis dalykas, kad radijo bangomis girdi aiškų skaidrų nerėkiantį balsą.

Seimininkas paaiškino ir apie pačią valandėlę. Ji suorganizuota bene 1950. Išsilauko tik iš aukų, nes skelbimų nėra. Ją tvarko grupelė žmonių, kurie ir parengia programą. Kiekvieną sekmadienį iš eilės programą vis rengia kitas. Taip pasidaro įvairumas, nes kiekvienas inėša vis savo naują dalį. Tokioje programoje dar kalba tas pats

Bronius Kriokys

Jaunimo delegacija Clevelande. Iš k. į d. Rimas Laniauskas—pirm., Rožė-Ona Sadauskaitė, Gintautas Sniečkus, Milda Jakubaitytė, Marytė Gailiūšytė, Algirdas Muliolis ir Romualdas Bublys.

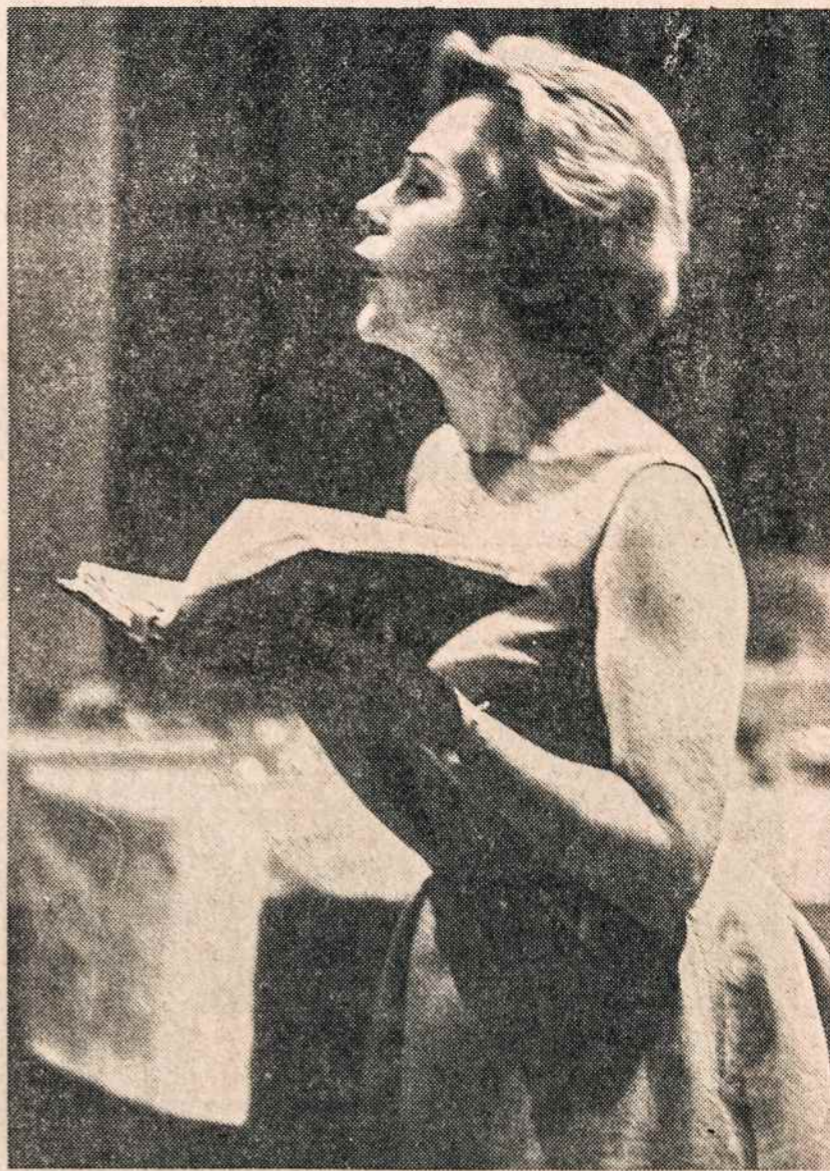
Jaunimo organizacijų ryžtas

Pirmesniuose laikuose daugiausia kovojo už lietuvių tautybę ir pačią Lietuvą vyresnio amžiaus mūsų tautos sūnūs ir dukros bei jų vadovaujamos organizacijos. Bet dabar šiame kovos darbe dirba už tėvų žemę Lietuvą ir katalikų tautybę jaunimo organizacijų įgalioti pirmūnai. Ir šis žygis buvo pradėtas Clevelande.

Šio kilnaus žygio sumanytojas yra kun. K. Zemaitis, kurio pastangomis sudarytas komitetas atstovauja šiomis jaunimo organizacijomis: Moksleivių Ateitininkų Sąjungai — Rimas Laniauskas ir Romualdas Bublys, Liet. Skaučių Seserijai — Milda Jokubaitytė, Liet. Skautų Brolijai — Algirdas Muliolis, Liet. Jūrų Skautijai — Gintautas Sniečkus, P.L.B. Jaunimo Sekcijai — Marytė Gailiūšytė, Studentų Ateitininkams — Vytautas Klioriys ir Liet. Vyčių organizacijai — Rožė Ona Sadauskaitė.

Kiek žinoma, tos komisijos nariai jau buvo pas Clevelando vyskupą Clarence Issenmann ir įteikė jam paruoštą maldą-inovokaciją, prašydami, kad jis pasiųstų šią maldą visiem savo diecezijoms parapijų klebonams, kad jie savo bažnyčiose vasario 16 pasimelstų už Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymą.

Dabar šios komisijos daromas dar didesnis žygis — vasara, birželio pabaigoje ar rugpjūčio pabaigoje, ruošiamą kelionę į Romą, pas Sv. Tėvą prašyti, kad jis atsilieptų į visą pasaulį, o ypatingai į 600 milijonų katalikų, kad visi melsųsi dėl mūsų tėvynės Lietuvos išlaisvinimo iš komunistų vergijos. Kelionė į Romą pareikalaus nemažą išlaidų, tad šis komitetas reikalingas finansinės paramos iš lietuvių visuomenės.

Irena Veblaitienė rengiamame literatūros vakare Elizabete skaitys seną ir naują lietuvių poeziją. Vakaras rengiamas kovo 22 Laisvės salėje. Pradžią 7:30 v.v.

LITERATŪROS VAKARAS ELIZABETE

New Jersey L. B. apygardos valdyba rengiasi įdomiam literatūros ir muzikos vakarui, kuris įvyks kovo 22, šeštadienį, 7 val. 30 min. vak., Elizabete, Lietuvių Laisvės salėje.

Gal būt, neapsiriksime pasakę, kad išėivijoj mes per maža dėmesio skiriam savo raštui ir šykštakai pageriam bei prisimenam tuos, kurie rašo ir kuria, kraudami lietuviškos kultūros kraitį dabarties ir ateities kartm. New Jersey L. B. apygardos valdyba yra pasikvietusi grupę rašytojų, kurie darbingai reikišias literatūriniam judėjime. Štai jie: literatūros premijas laimėję Kotryna Grišaitė ir Pranas Naujokaitis; poetė O. Audronė ir poetas satyrikas Leonardas Žitkevičius.

Girdėsime ir dailiojo žodžio interpretatorius: Ireną Veblaitienę ir Bronių Balčiūną. Muzikinę dalį atliks iškilioji fortepijono virtuožė Julija Rajauskaitė-Sušienė.

Susidomėjimas šiuo vakaru yra gyvas ir vis gyvena. Tikimasi, kad visuomenė gausiai atsilykos, tuo parodydama savo neabejotiną palankumą ir pagarbą mūsų rašytojams ir menininkams. Atėję į šį vakarą, pasigėrėsim savo poetų skaidriomis ir grakščiomis eilėmis, išgirsime gyvą rašytojo prozos žodį bei pasidžiaugsime gražiu literatūros interpretavimu. Išgirsime ir nuotaikingai bei jausmingai pianistės Julijos Rajauskaitės atliekamos muzikos.

IŠ VISUR

— "Tėvynės Sargo", politikos ir socialinių mokslų žurnalo, naujas numeris turi dr. D. Jasaičio straipsnį apie kovos metus, dr. K. Sidlausko svarstymus apie žmogaus teisių deklaraciją ir Lietuvą, prof. K. Račkausko mintis dėl Vasario 16 d. akto teisinio pobūdžio. Pr. Pauliukonio straipsnį apie prel. M. Krupavičių ir žemės reformą, A. Budreckis rašo apie PLB seimą, o prof. J. Eretas duoda straipsnį "Politiškasis Pakštas". Išspausdinti prel. M. Krupavičiaus pateikti V. Jurgučio laiškai. Apstu ir kitokios įdomios medžiagos.

— **Algis Butavičius**, lietuvių ir australų tarpe plačiai žinomas režisierius, labai kūrybingai reiškiasi Canberros teatre. Kai kurie jo pastatymai virsta tiesiog kultūriniais įvykiu, į kurį nukreipiamas spaudos ir televizijos dėmesys. A. Butavičius Canberroje pats yra įsteigęs "Prompt" teatro grupę, tikėdamasis ateityje su šiuo kolektyvu pastatyti ypač avangardinių veikalų. Šiais atvejais režisierius nori repertuaran įtraukti vieną kitą lietuvių dramaturgų šios krypties veikalą. A. Butavičius taip pat rūpinasi su valdžios parama Canberroje įsteigti Australijos Valstybinį teatrą.

— "Danos", komp. J. Gaidelio operos, premjera įvyks balandžio 12, Chicagoje, Marijos Aukštesniosios Mokyklos salėje. Kiti spektakliai — balandžio 13 ir 19. Libretas — S. Santvaro. Dirigentas — A. Kučiūnas. Su lietuvių operos chorą dainuoja solistai: D. Stankaitė, R. Mastienė, S. Baras, A. Brazis ir J. Vaznelis. Režisierius — P. Maželis. Dailininkas — A. Kurauskas.

— **Mykolas Drunga**, Chicagos universiteto studentas, LB centro valdybai prašant, paruošė du informacinius straipsnius anglų kalba apie Lietuvą. Straipsniai buvo išsiuntinėti apygardų ir apylinkių valdyboms patalpinti vietinėje amerikiečių spaudoje Vasario 16 proga.

IR ŠIEMET PLEVĖSAVO LIETUVIŠKA VĒLIAVA

Vasario 16 buvo iškilmingai paminėta Lietuvos nepriklausomybės atgavimo šventė.

Sv. Andriejaus bažnyčioj mišias už Lietuvą aukojo ir tai dienai pritaikyta pamokslą lietuviškai ir angliškai pasakė klebonas kun. Edvardas Gradeckas. Mišiose dalyvavo su vėliavomis uniformuoti skautai ir skautės, pasipuošusios tautiniais drabužiais. Lietuviškas mišias (kun. G. Šukio) giedojo parapijos choras, vedamas muz. Jono Beinorio. Po mišių buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai. Antroji bažnytinė rinkliava buvo skirta Lietuvos laisvinimo reikalui.

Antroji minėjimo dalis vyko lietuvių salėj. Atidarymo žodį tarė Alto pirmininkas Matas Grimaila. Programą vesti perdavė Aldonai Stasiukevičienei. Skautam įnešus vėliavas, Sv. Andriejaus parapijos choras sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus ir maldą už tėvynę "O Dieve geriausias". Klebonas kun. E. Gradeckas sukalbėjo invokaciją.

Iš gubernatoriaus John Dempsey gautą proklamaciją perskaitė Juozas Balčiūnas. Nuoširdų sveikinimo žodį tarė miesto burmistras Paul J. Manafort. Jo prielankumu lietuviams ir šiemet miesto aikštėjė vasario 15-16 plevėsavo Lietuvos vėliava. Negalėjusio minėjime dalyvauti kongresmano Thomas J. Meskill vardu tarė žodį adv. Brian Gaffney. Pagrindinę kalbą pasakė skautininkas Juozas Raškys. Pertraukos metu buvo renkamos aukos.

Meninė daly pirmiausia pasirodė muzikos mokinių orkestras, kuris susidėjo iš 15 jaunu talentų. Pagrojo keturis dalykus: "Leiskit į tėvynę" — Stasio Navicko, "Plaukia sau laivelis" — St. Simkaus, "Auga sode klevelis" — liaudies daina, "Pajūriais" — Vikt. Kuprevičiaus. Orkestrą paruošė ir muziką pritaikė muz. J. Beinoris. Moterų choras atliko tris dainas: "Ten toli" — Jono Beinorio, "Graži tėvynė mano" — Broniaus Budriūno, "Sesuo žydrioji Vilija" — A. Kačanausko. Vyrų oktetą padainavo: "Stoviu aš parimus" — partizanų daina, "Vyšnios žydi" — Klemenso Griauzdės, "Plaukia Nemunas" — Julius Gaidelio. Tautinių šokių grupė pašoko Ziogelį ir Kubilą. Šokius paruošė Aldona Stasiukevičienė. Mišrus choras padainavo: "Oi Lietuva motinėle" — nežinomo kompozito-

NEW BRITAIN, CONN.

riaus, "Kas bernelio sumislyta" — Stepo Sodeikos (solo partiją atliko B. A. Liudzienė), "Kalvelis" — Jono Švedo, ir "Lietuviais esame mes gimę". Moterų chorą, vyrų oktetą ir mišrų chorą paruošė ir jiems akomponavo muz. J. Beinoris. Padėkos ir atsisveikinimo žodį tarė Matas Grimaila. Minėjimą surengė Alto skyriaus v. ba, talkinant Liet. Bendruomenei ir skautam. Aukų surinkta ir į Alto centrą pasiųsta 568.72 dol.

Nutarta surengti gegužinė
Kovo 1 lietuvių Bendruomenė turėjo susirinkimą ir valdybos rinkimus. Valdyba buvo perrinkta tā pati. Pasiskirstyta pareigomis: Juozas Petuška — pirmininkas, Juozas Balčiūnas, vicepirmininkas, Bernardas Vilčinskis — izdininkas, Algirdas Dūda — sekretorius. Į revizijos komisiją perrinkti: Kazys Stasiukevičius, Kazys Zavickas ir Juozas Leiberis.

Nutarta vasarą surengti gegužinę, o rudenį numatomas vaidinimas su linksnavakariu.
New Britaino ir Hartfordo skautai kovo 9 Sv. Andriejaus parapijos salėj surengė Kazuko mugę.

Nina Stasaitienė

Vasario 16 proga aukojo:

Po 25 dol.: klebonas kun. Edvardas Gradeckas, Lietuvių Varpo Klubas.

20 dol.: Balys Semaška.

Po 10 dol.: Sv. Rožančiaus Draugija, Auksinis Klubas, Matas Grimaila, Balys Andrius, Juozas Leiberis, Kazimieras Zavickas, Vincas Sinkevičius, Kazimieras Stasiukevičius, Gediminas Stasiukevičius, Algir-

das Dūda, Valerija Dalanguasienė, Jonas Plečkaitis, Bronius Kukalis, Juozas Grikiš, Elizabeth Link, Juozas Balčiūnas, Jonas Beinoris, Susivienijimo Lietuvių Amerikos 34 kuopa.

Po 7 dol.: Jonas Ruškys, Jonas Knezėnas.

Po 5 dol.: Juozas Liudžius, Vytautas Stasaitis, meras Paul J. Manafort, adv. Brian Gaffney, Joseph Gregorzek, Ona Mikalauskas, Ona Poškus, Jonas Radzevičius, Juozas Petuška, Marija Rikteraitis, Jonas Rikteraitis, Adomas Sadauskas, Edvardas Petkevičius, Pranas Yukna, p. Raškevičienė, P. Černiauskas, Tony Stepanauskas, Edvardas Zigas, Juozas Zdancevičius, Alfonsas Zdanys, Juozas Ščiuka, Juozas Kreivėnas, Juozas Raškys, p. Šovienė, p. Stirbienė, p. Slivinskas.

MINOS ARIMAIČIŲ EŽERE

Vasario 27 d. Tiesoj yra pasakota, kaip rusų karinio laivyno specialistai išminuotajai graibo iš Arimaičių ežero (ties Radviliškiu) prieš 25 m. vokiečių ten suverstas skeveldrines aviacines minas. Narai leidžiasi į ežero dugną pro iškirstas eketes (ežeras užšales) ir ten dumble, kurio esą iki pažastų, graibo minas. Ištrauktas gabena į lauką, krauna į parengtas duobes ir sprogdina. Minų esą randama vidutiniškai po vieną kvadratinio metro plote, bet jos nėra išbarstytos lygiai. Iki vasario galo buvo ištraukta ir susprogdinta devyni šimtai tokių minų. (E)

Vysk. M. Valančiaus muziejus
Nasrėnų kaime, sodyboje, kurioje manoma gimęs vyskupas Motiejus Valančius, vasario 21 dieną buvo atidarytas M. Valančiaus memorialinis muziejus. Ekspонатus tam muziejui eilę metų rinko Kretingos kraštotyros muziejaus direktorius Juozas Mickevičius su kitais kretingiškiais kraštotyryninkais. Jiems pavykę surinkti daugiau kaip šimtą eksponatų, kurių tarpe esą vysk. Valančiaus raštų originalų, jo asmeninių daiktų, nuotraukų, o taip pat ir drožinių, vaizduojančių arba patį vysk. Valančių, arba jo raštuose sukurtas asmenybes. (E)

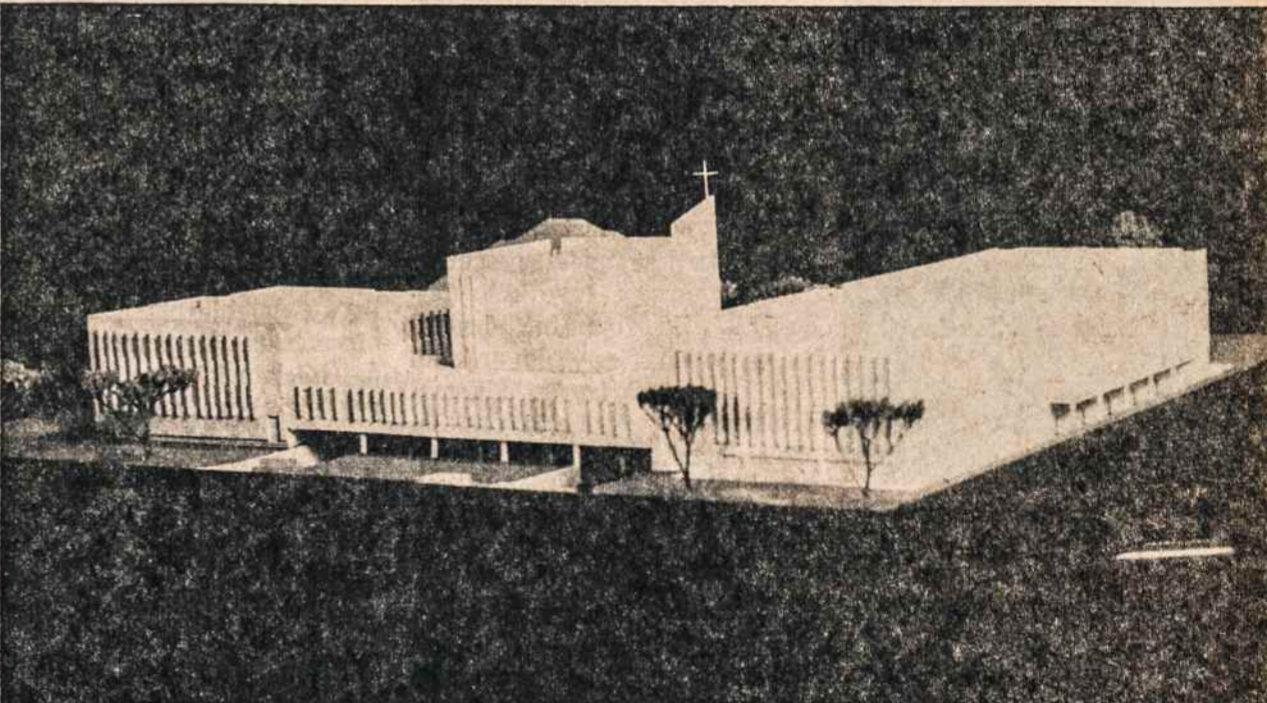
Pavogė duris

Iš karališkųjų rūmų Amsterdamo centre vidurdienį kažkas pavogė senoviškas bronzines raizniais išgrązintas duris.

Jų plotis 2,5x1,5 metro, svoris — 2,5 tonos. Nusikaltėlių nepavyko surasti.

Architektas ir inžinierius Adolfas Tylius, kuris kruopščiai rengia planus pranciškonų Kultūros Židiniui. Gražių ir gerai išplanuotų pastatų jis pastatė Lietuvoje, Pietų Amerikoje ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Dabar gyvena ir dirba Washingtone, D.C.

Kultūros Židinio pradinio plano modelis, darytas archit. Adolfo Tyliaus. Planuojama salė, lituanistinės mokyklos patalpos, organizacijoms kambariai, biblioteka, meno galerija, spaustuovės, redakcijų bei administracijų patalpos, koplyčia, vienuolynai. Šis planų modelis bus toliau vystomas ir tobulinamas, tiek viduj, tiek išorėj. Nuotr. R. Kisiellaus

Mielas Lietuvi, JAU LAIKAS — paremk Pranciškonų pastangas pastatyti

KULTŪROS ŽIDINIŲ NEW YORKE

Pranciškonų Kultūros Židinys tarnaus visiems lietuviams dėlto visų prašome kiek galint didesnę auką prisidėti prie jo STATYBOS FONDO.

TĖVAMS PRANCIŠKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)

Siunčiu auką statybų fondui ir prašau įrašyti mane (mūsų šeimą / mūsų mirusiuosius) į:

- Garbės fundatorius (\$1000)
- Fundatorius (\$100)
- Amžinosius narius (\$500)
- Rėmėjus (mažesnė auka)

Pasižadu iš viso paaukoti ateityje statybų fondui.....

ADRESAS

Zip Code

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax Deductible)

AR ŽINAI, KAD

Lietuvos pinigai buvo išleisti 1922. Vienetas pavadintas LLTAS — lygus 100 centų. Vario mišinio monetos buvo: 1 centas, 2, 5, 10, 15, 20, 50 centų, Sidabro monetos buvo: 1 litas, 2, 5, 10 litų. Popieriniai banknotai: 1 litas, 2, 5, 10, 20, 50, 100, 500, 1000 litų.

Kearny lietuvių taupymo ir skolinimo draugijai 45 m.

1924 — — 1969
Dividentas 4¾ procentų mokamas metų ketvirčiais

Jau seniai yra žinoma, jog Kearny lietuvių kolonija turi savo Taupymo ir Skolinimo Draugiją, kuri vadinas Schuyler Savings and Loan Association of Kearny, New Jersey.

Draugija įsteigta 1924. Siemmet jai sukanka 45 metai. Ta proga norima skaitytojus supažindinti su jos praeitimi: veikla, pastangomis ir ateities laimėjimais.

1924 grupė sumanių ir apskirų lietuvių — A. P. Miller, J. Spranaitis, V. W. Ambroze, E. Benett, G. Matulewicz (jie buvo išrinkti į pirmąją valdybą), J. Paknis, J. Kemežis, Ch. Kosmitskas, G. Puchinskis, M. Svetulis, J. Spranaitis (pirmieji direktoriai) — suorganizavo savo finansinę draugiją, kuri padėtų saviesiems lengvomis sąlygomis gauti paskolų namam įsigyti arba turimom pinigų atsargom taupyti. Iniciatoriai ir pirmieji akcininkai (po 5 ir po 10 dol pasizadėję taupyti kas mėnesį) sudarė pirmąjį kapitalą ir, įregistravę valdžios įstaigoje savo įstatus, pradėjo veikti. Tuo laiku lietuvių čia būta apie 400 šeimų. Esant palankiom gyvenimo sąlygom, lietuviai čia kėlėsi iš kitur, viliojami gražios aplinkos, ramesnės vietos, šalindamiesi toliau nuo didesnių pramonės centrų.

Butų trūkumas ir aukštos nuomos vertė lietuvius ieškoti lėšų saviem namam įsigyti. Nepakankamas svetimos (anglų) kalbos mokėjimas ir patriotinis nusistatymas netraukė lietuvių turėti reikalų su kitataučiu finansinėmis institucijomis; be to, jomis ir nelabai pasitikėdavo, nes pasitaikydavo įvairių suktybių.

Cia kaip tik laiku atėjo jiems į talką jaunutė lietuvių finansinė draugija. Ji pagal savo pajėgumą tenkino lietuvių pageidavimus: verbavo narius, skolino pinigus, priminėjo santuokas. Aišku, buvo ir nemaža įvairių kliūčių. Stambesnės, nuo seniau veikiančios, panašios institucijos nenorėdavo turėti konkurentų ir stengdavosi naujai besikuriančias finansines draugijas nustelbti. Tais laikais nebuvo tiek valdžios kontrolės, kiek dabar. Nebuvo nė apdraudų. Visa rėmėsi pasitikėjimu ir gera valia. Nepaisant visų sunkinančių aplinkybių, jaunutėlė lietuvių finansinė draugija nesmuko, bet metai po metų kilo: didino savo kapitalą ir didesniai žmonių skaičiui pajėgė duoti paskolų namam įsigyti arba jiems taisyti.

1929 prasidėjusi ir trukusi keletą metų ekonominė krizė (depresija) ne vieną beturčiu padarė, nes įvairiose finansinėse įstaigose sudėtos santuokos daugumoje žuvo arba išalo. Lietuvių finansinė draugija nė vieno taupytojo ar skolininto nenuskriaudė. Šis pavyzdingas tvarkymasis dar labiau draugiją išgarsino, jos lygį pakėlė ir didesnę pasitikėjimą suteikė.

Kearny lietuvių taupymo ir skolinimo draugija — Schuyler Savings and Loan Association.

Trečiasis — 1954 gruodžio 31: aktyvas — 947.541.00 dol.
Paskutinis — 1968 gruodžio 31: aktyvas — 5,742.587.05 dol.

Dėmesio vertas žymus draugijos finansinis kilimas, pradedant 1955 metais. Per 13 metų (1955-1968) aktyvas pašoko beveik penkiais milijonais dolerių, kai tuo tarpu milijonai dolerių sudaryti reikėjo sugaišti 30 metų. Tokiam dideliame šuoliui pateisinti yra daug priežasčių. Paminėtinos šios: gera vadovybė, didelis pasitikėjimas, nes kaip jau buvo minėta, ir krizės laikais ši draugija nė vieno neapvyklė, geros sąlygos paskolom (morgičiam) gauti, aukšti dividendai už palūkanas, įvairių kitų bankinių operacijų įvedimas (Kalėdų, atostogų taupymai, apdrauda negalint paskolų gražinti, telefono, elektros sąskaitų apmokėjimas ir kt.), greitas ir mandagus pataravimas, naudojant, be anglų ir lietuvių kalbų, dar ir kitas kalbas. Visa tai darydama, draugija skleidė savo sparnus kas kart plačiau ir apgaubė ne vien lietuvius, bet ir kitataučius.

45 metai žmogaus mastu — ilgas laikotarpis. Žengdami pirmuosius žingsnius, draugijos iniciatoriai ir visi kiti pareigūnai buvo pačiame pajėgume, pilni jaunatviškos energijos ir griežto užsispyrimo — turėti savo įstaigą, o ne svetimuosius maldauti. Ir to užsispyrimo vaisiai dabar matomi. Tenka apgailestauti, kad daugelis jų jau užmerkė akis amžinai. Kiti suseno ir nuo pareigų atsiskyrė, bet dar atidžiai seka draugijos veikla. Maža dalis liko pajėgių ažuolu, kurie dar veikliai dalyvauja draugijos už-

duotyse ir eina atsakingas pareigas. Tokių tarpe yra Julius Paknis, kuris, ir atstūta dešimtį metų baigdamas, yra draugijos vyriausiasis direktorius (Chairman of the Board). Jo nuomonės visada turėjo ir turi lemiamos reikšmės.

Traukiantis senesniam kartai, juos pakeičia jaunesni, kurie eina savo pirmtakų keliais, tvirtai laikydami draugijos vėliavą. Priešakyje yra prityręs finansininkas Petras Velevas (draugijos pirmininkas) su direktoriais — advokatais Fr.

Trumpos, bet prasmingos mugės atidarymo apeigos padarė ypač gerą įspūdį. L. B. apygardos pirm. A. Vakselis pasveikino svečius ir dalyvius, palinkėjo visiem smagiai praleisti laiką, ir perkirpo kaspiną — tuo oficialiai atidarydamas mugę.

Su kitais ir aš bandau apeiti ir bent trumpai susotiti ties kiekvienu stalu ir pasigrožėti gražiai sudėtais daiktais. Kranta į akis įvairumas ir gana ryškus skirtumas, nes — vienu stalu turtingesni, daugiau viskas sudėta, tuo tarpu kitur kiek tuštoka. Ir koks tai naudingas darbas mūsų jaunimui! Kiekvienas rūpestingai, dailiai išbaigtas daiktelis, skirtas ar tai loterijai, ar pardavimui, liudija apie jaunąjį lietuvių ar lietuvių norą palaikyti ryšį su savo žmonėmis, įrodo jų domėjimąsi lietuvišku menu, simboliais; mergaitės daug laiko praleido prie įvairių rankdarbių, ar tai bus pagalvėlės adatomis, susegti, ar ir visa išsiuvinėta staltiesė. Ir vadovams šia proga labai smagu, kad jiems pasisekė savo dalinio skautus įtraukti į visų bendrą darbą! O tuo pačiu — malonu ir tėvam ir globėjam, ir tokiem lietuviams, kurie čia užklysta atvykę iš mažų kolonijų, kur tokia Kaziuko mugė yra tik auksinė, nepasiekiamą svajonė.

Skubu nuo vieno stalo prie kito ir viską atidžiai apžiūrėję. Prie pat durų randu dailią staltiesę padengtą stalą ir labai malonią sėsę, kuri pardavinėjo knygas, skirtas patyrimo laipsniui pasiruošti, skaučių ženklelius, virvutes ir kitas uniformos dalis, dainorėlius ir knygetes apie lietuviškus tautinius rūbus. Toks stalas mugėje — tai tikrai puiki mintis!

Didelis sujudimas prie kito skaučių stalo. Skyriaus globėjos ir jaunesnės skautės gyvai sukasi ir stengiasi aptarnauti perkantius loterijos bilietus (visi pilni!) ar išsirkusius kokį daiktą ant kito stalo. Ir čia nėra! Ir lėlytės, dailiai aprengtos tautiniais drabužiais, net lietuviški dažyti margučiai krepšelyje, keramikos, audinių, rankdarbių, sunku net viską nusiminti!

Daug žmonių susigrūdė prie Skaučių židinio stalo. Čia tai tikrai puiki proga nusipirkti

Gelenitis, J. Salvest, prof. J. Stuku, architektu J. Nakrošium, V. Plikaičiu, J. Belza, J. Katilium, Jr., E. Bennett, dr. S.A. Mickewich ir su nuolatiniiais tarnautojais — vedėju J. Condon, vedėjo padėjėja Mrs.

S. Dasker ir raštinės darbuotojais — Mrs. I. Belza, J. Dargiene ir F. Stanish.

Draugijos adresas: 24 Davis Ave., Kearny, New Jersey, telefon.: 991-0001; 991-7260.

Darbo valandos: pirmadieniais — ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p.p.; penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. J. Mėl.

Kiekvienas galėjo rasti tai, kas jam patiko, ir gal kaip tik tą, ko jau seniai ieškojo įsigyti. Po to visi atsirasdavo prie vaizių centro — tai Skautam Remti Tėvų Komiteto gražiai suorganizuoti užkandžiai, vikriai ir tvarkingai paduodami norintiems ta proga pavalgyti lietuviško maisto. Ant gretimo staliuko skaniai kvepėjo šviežia kava, o toliau dar svečių laukė sesės Samužytės suorganizuota "Skanumynų trobelė". Baronkos, surištos virvute, kabėjo iš visų pusių, o ant stalo — labai gardūs kepiniai ir pyragai — viskas namie kepta ir suaukšta ar tai pačių vadovių ir jų šeimų, ar Tėvų Komiteto pagelbininkų.

Ir kas per svečių įvairumas! Štai — amerikiečiai, ne lietuviškos kilmės, kurie čia atėjo pakviesti savo bičiulių — lietuvių, ir lietuviai iš kitų, kaimyninių ir net tolimesnių vietovių, ar štai tik ką neseniai iš Lietuvos atvykę žmonės.

I pabaigą norintiems pabandyti savo laimę buvo parduodami bilietai Tėvų Komiteto loterijos dovanoms — dail. Rato paveiksliui ir P. Matulaičio dovanotam foto aparatui. Maža mergytė buvo parinkta laimingųjų bilietų traukimui ir jos veide galėjom išskaityti, kad ji negalėjo suprasti, kodėl jai reikia tų bilietėlių ieškoti. Kai laimėtojai paaikšėjo, savaimė aišku, buvo daug nusivylusių svečių.

Begeriant kavą turėjau progos pasikalbėti su žmonėmis, kurie prisidėjo prie tos mugės pasisekimo. Visi gyrė jaunąsias skaučių vadoves — Gražiną Siemaškaitę ir Danutę Leveckytę; skaučių draugininkus — Gediminą Mikaluską ir Antaną Miklą. Prisiminėm ir kitų vienetų vadovus, ir Atlanto Rąjono vadą ir vadeivę, ir darbščiuosius Tėvų Komiteto narius

(mukelta į 7 psl.)

NEW YORKO SKAUTŲ KAZIUKO MUGĖ

Pagaliau atėjo toji diena! Svečiame Sv. Kazimiero šventę ir ta proga vyksta ir skautų tradicinė mugė.

O kiek planuota, tartasi ir ruošiasi! Kas žymiai daugiau pasidarbavo, kas gal tik truputėli, bet dar neseniai, rodos, buvo daug laiko tiems darbams, o štai jau ir mugės diena! Net ir oro pranešimas — prieš tai pranašavęs daug sniego — pakeičiamas į geresnį. Tikriausiai bus daug žmonių!

Bažnyčioje išrikiuotos sesių ir brolių draugovių vėliavos su palydovais, ir didesnis skaučių būrys, ir kelios eilės susėdusių brolių. Žmonių pilna bažnyčia. Iškilmingos pamaldos, lietuviškos giesmės, su šiais šventei pritaikytu įdomiu pamokslu.

O kai nuėjom į bažnyčios salę, kur vyko pati mugė, radome didžiulį sujudimą ir daugybę žmonių. (Aiškiai matėsi, kad didesnė salė būtų viskas dar patogiau ir smagiau.)

Trumpos, bet prasmingos mugės atidarymo apeigos padarė ypač gerą įspūdį. L. B. apygardos pirm. A. Vakselis pasveikino svečius ir dalyvius, palinkėjo visiem smagiai praleisti laiką, ir perkirpo kaspiną — tuo oficialiai atidarydamas mugę.

Su kitais ir aš bandau apeiti ir bent trumpai susotiti ties kiekvienu stalu ir pasigrožėti gražiai sudėtais daiktais. Kranta į akis įvairumas ir gana ryškus skirtumas, nes — vienu stalu turtingesni, daugiau viskas sudėta, tuo tarpu kitur kiek tuštoka. Ir koks tai naudingas darbas mūsų jaunimui! Kiekvienas rūpestingai, dailiai išbaigtas daiktelis, skirtas ar tai loterijai, ar pardavimui, liudija apie jaunąjį lietuvių ar lietuvių norą palaikyti ryšį su savo žmonėmis, įrodo jų domėjimąsi lietuvišku menu, simboliais; mergaitės daug laiko praleido prie įvairių rankdarbių, ar tai bus pagalvėlės adatomis, susegti, ar ir visa išsiuvinėta staltiesė. Ir vadovams šia proga labai smagu, kad jiems pasisekė savo dalinio skautus įtraukti į visų bendrą darbą! O tuo pačiu — malonu ir tėvam ir globėjam, ir tokiem lietuviams, kurie čia užklysta atvykę iš mažų kolonijų, kur tokia Kaziuko mugė yra tik auksinė, nepasiekiamą svajonė.

ILGO GROJIMO LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Long Play - Stereo - Hi-Fi - Lithuanian Records

G. Vasiliauskienės, 11 lengvos muzikos dainos-šokiai	6.00
Pupų dėdės ir dėdienės, 12 šokių-dainų rinkinys	5.00
D. Dolskio, 10 įdainuotų šokių-dainų rinkinys	5.00
Antras literatūros vakaras, rašytojų įskaitymai	5.00
Palangos Juzė, vaidina profesionalai aktorai	5.00
Linksmy Kalėdų, 12 religinių giesmių	Stereo 4.50
Lietuvos senos ir naujos dainos, 11 solo ir chorų	Stereo 4.50
Lietuva Brangi, 11 liet. dainų, chorų — solistų įdainuota	2.00
Šiluvos koplyčios pašventinimo ir kongreso momentai	3.50
Ar žinai tą šalį, R. Mastienis, 13 lietuviškų dainų solo	5.00
A. Šabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00	10.00
A. Šabaniausko, lengvos muzikos 12 šokių-dainų Nr. 3	5.00
Aurelia, Paukštelienės pramoginė ir šokių muzika — Stereo	5.00
Dainuojau Jums, Aurelia šokių muzika Nr. 2	Stereo 5.00
Sigutė, pasakos-dainos vaikams, Aurelia Paukštelienė, Nr. 3	5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans., 16 d. Stereo	4.50
Dainos Lietuvai, S. Čerėnės komp. įdainuota 12 liet. dainų	3.50
Dainų ir arijų reitalis, sol. J. Vaznelio	5.00
Dainos, A. Stempuzienės 24 liet. dainos	Stereo \$7.00
Dainos, B. Valterienės 8 liet. dainos, 7 operų ištraukos	3.50
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamb. 17 liet. dainų	Stereo 4.50
Dainuojame su Rūta, Nr. 2, Rūtos ansamb. 14 l. d. Stereo	4.50
Dvi Mamytės ir dvi Dukrytės, Kvartetas iš 14 dainų	St. 4.50
Baltijos vėjelis, 2 mamytės ir duk. 15 liet. dainų	Stereo 4.50
Kur banguoja Nemunėlis, Al. Brazio 9 dainos, 9 giesmės	3.50
Lietuvių Tautiniai šokiai, Stuttgarto simfonija	4.50
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaras. 18 šok. Stereo	4.50
Lietuvos kanklės, 14 l. kūrinių, vad. O. Mikulskienė. St.	4.50
Glaudžia Trimitai, Br. Jonušo įgrota 12 patriotinių maršų	7.00
Liaudies giesmė, Tėviškės choro 11 giesmių ir dainų	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasilūno	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.)	3.00
Lietuvos Atsiminimų 25 m. jubiliejinės dainos. Stereo	4.50
Mes padainuosim, Čiurlionio ansamblio 16 liaud. dainų	6.50
O ramunėlė, pasakyk, Birutė Tamošiūnas, 12 muzikos šokių	6.00
Svajonių skūryje, B. Tamošiūnienės, 12 muzikos šokių	6.00
Pavergtos Tėvynės muzika Nr. 2, 12 liet. dainų-šokių	3.00
Operų arijos ir lietuviškos dainos, V. Noreika	5.00
Operų arijos ir lietuviškos dainos Nr. 2, V. Noreika	6.00
Lietuviškos vestuvės, prislybos ir vedybos	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo	Stereo \$6
Rozės ir tyliūs vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokiai	5.00
Sutermų garai, V. Stankus, 10 muzikos šokių	Stereo \$8.00
Garbė Tau, Viešpatie, Dainavos relig. giesmės	Stereo \$6.00
Tėvynė auksajam, Dainavos ansamblio, 14 liet. dainų	St. \$6
Trijų metų lutė, Ir. Ciečiūtės 8 liet. patriotinės vaikų dainos	3.00
Tėvynės meilė nemari, A. Dambrauskaitės 13 liet. dainų	2.00
Toks mūsų likimas, V. Bendžiūtės moderni muzika — stereo	5.00
Worcesterio Mėgėjų ratelio, 14 lietuviškų dainų	3.50
Suk, suk ratelį, Vilniaus choro 14 lietuviškų d. Stereo	4.50
Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos, st.	\$6.00
7 Kristaus žodžiai, Šv. Kazimiero parapijos choras	4.00
40 liet. dainų muzika, Tautinio orkestro leid. Stereo	\$4.50
Lietuvos - Latvijos - Estijos Himnai	2.00
Lietuvos Himnas ir simfonija	2.00
Baltic Countries National Anthems (33 1/3 RPM)	1.00
National Anthem of the U.S. (33 1/3 RPM)	1.00
Zibuoklės, L. Stuko moterų seksteto 14 l. dainos. Stereo	4.50
Mano gimtinė, 14 lengvos muzikos kūrinių	2.00
Operų arijos, J. Liustikaitės 12 kūrinių	6.00
New Yorko Liet. Vyrų Choro 16 liet. dainos	Streo \$4.00
Operų Arijos, Sol. St. Baro	Stereo \$7.00
Mes žengiam su daina, N.Y. vyrų okteto 17 d. Stereo	4.50
Aukuras, vaikų įdainuota 14 liet. dainų	Stereo 5.00
Lietuviškos giesmės, 12 liet. giesmių	Stereo 5.00
Lietuvos 50-ties m. minėjimo giesmės	Stereo 5.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
(Persiųnto išlaidom prašom pridėti 50¢; į Kanadą \$1.00)

Julius Paknis — direktorių tarybos pirmininkas

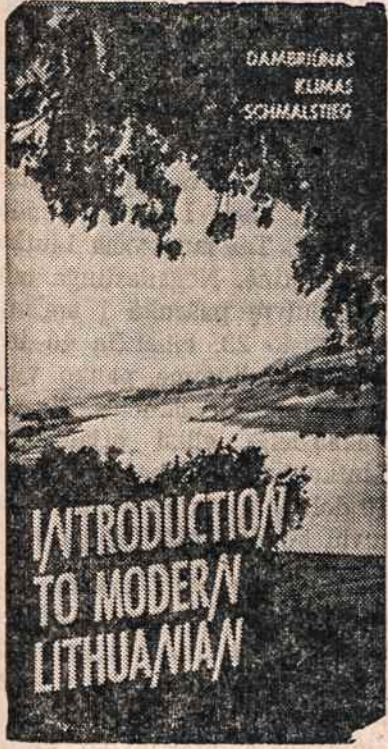
KUN. DR. Z. SMILGA ISVYKO

New London, Conn. Paskirtas į Middletown klebonu, kun. dr. Zenonas Smilga jau išvyko. Tiek Sv. Marijos parapijos biuletenis, tiek vietos dienraštis "The Day", pranešdami apie paskyrimą ir paduodami jo biografinių žinių, pažymėjo, kad jis yra gimęs Lietuvoje, o "The Day" įsidėjo ir jo fotografiją.

Kun. Smilga vasario 23 savo pamokslė gražiai atsisveikino parapiją ir dėkojo visiem už nuoširdų bendradarbiavimą. Tą pačią dieną Waterforde pas Eleną ir Balį Kondratas New London L. B. apylinkė surengė išleistuves. Bendruomenės narių ir malonių šeiminių dėka buvo skaniai pasivažiinta ir atsisveikinta, pasikeičiant su naujuoju klebonu trumpomis kalbomis ir linkėjimais. Kun. Z. Smilga New Londone buvo trumpai, bet suspėjo paskaityti paskaitų lietuviams ir amerikiečiam, davė pasikalbėjimą "The Day" apie Lietuvą. Išleistuvėse dalyvavo ir prof. kun. dr. Vald. Cukuras. Jurg. Ežer.

Julius Paknis — stalo gale, Tarybos pirmininkas, iš k. Peter W. Welevas — draugijos pirmininkas, toliau direktoriai: J. Belza, K. Nekrošius (miręs), dr. S. A. Mickewich, M. Čiurinskis (miręs), J. Bezglė (miręs); iš dešinės: J. Katilium — vicepirm. (miręs), Ch. Paulis (teisėjas), Andr. Salvest (teisėjas), V. Mikionis ir W. Plikaitis.

SPORTAS

SACHMATAI

VEL FUTBOLAS
Sniegui ir šalčiam užpuolus New Yorko apylinkę, Lietuvių Atletų Klubo futbolininkai aikštės šiais metais beveik ir nematė.

Ateinanti sekmadienį paskirtos pirmenybių rungtynės prieš Bavarian SC. Priešininkas stovi lentelės priekyje, iš 15 rungtynių laimėjęs 13 ir 2 sužaidęs lygiomis.

LAK dabar iš 13 rungtynių turi 10 taškų ir lentelėje stovi 7 vietoje. Jauniai sekmadienį turi taurės varžybų rungtynes prieš Krylati, Tibbets Field, Yonkers N.Y. 1 val.

Nenuilstantis mūsų sporto sekretorius Saulius Remeza prieš keletą savaitių tapo laimingu tėvu. Naujiam tėveliam sėkmės auginant naują futbolininką!

Atletas
DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

RADIJO PROGRAMOS
Lietuvos Atsiminimų Radio Vaivanda NEW YORKE
šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

BOSTON, MASS
Vedėjas
STEP. MLNKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sėkmadieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER
BROCKTON,
Vedėjas P. VIŠCINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
FM bangomis 107.9 MC
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sėkmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

DETROIT, MICH.
Lietuviškų Melodijų Radio Valanda
WJLB stotis — banga 1400
šeštadieniais 3:00 iki 4:00 p.p.
Patricia Bandza tel. 278-3265
Aigis Zaporackas tel. 549-1982
Vedėjas — Ralph J. Valatka
15756 Lesure Detroit, Mich. 48227
telef. 273-2224

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGONAVICIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sėkmadienį — nuo 12 iki 1 d.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
52 Shady St. W. Egh., Penna. 15228
Tel. 563-2754
Sėkmadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENĖS BALSAS
1203 Green St., Phila, Pa. 19123
PO 5-0932
šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

NAUJAI IŠLEISTOS
KNYGOS
Vergijos kryžkeliose, S. Rūkienė, kaina 5 dol., kietais virš. 6 dol., Lietuvių literatūra svetur, redagavo K. Bradūnas, kietais viršeliais 10 dol., Ant. Vilnelės tilto, P. Jurkus, kaina 2.50 dol. Peilio ašmenimis, J. Jankus, premijuota, kaina 4 dol. Danguis debesyse, J. Svaistas, premijuota, kaina 2.50 dol. Šios bei kitos knygos gaunamos: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, New York 11221.

Veda K. Merkis
Tautvaišas pasidalijo pirmą vietą Ann Arbor Chess Congress turnyre, įvykusiame Michigan University Union patalpose, kovo 1-2 d.d. Dalyvių buvo 78. Mūsų meistras Povilas Tautvaišas su Vladu Karpuška iš Chicagos buvo vieninteliai lietuviai dalyviai šiame turnyre. Tautvaišas po trijų pergalių, 4-tam rate sužaidė lygiomis su Michigano ekspertu C. Bassinu ir paskutiniame rate laimėjo prieš New Yorko ekspertą Hechtlingerį, taigi, surinkęs 4 1/2 taško iš 5 galimų, įkopė į laimėtojų eilę, kuri pagal "mediam" taškus išrikuota šitaip: W. Martz (Milwaukee), P. Tautvaišas (Chicago), D. Kerman (Michigan) ir C. Bassin (Mich.) visi po 4 1/2 tš. Vladas Karpuška baigė vidury su 2 1/2 tš. Greitas Tautvaišo laimėjimas buvo pasiektas 1 rato partijoje, kurią čia pateikiame mūsų skaitytojams. Tai Centro gambitas.

- White — P. Tautvaišas, Black — Sheridan
1 P-K4 - P-K4
2 P-Q4 - PxP
3 N-KE3 - B-B4
4 P-B3 - PxP
5 B-QB4 - P-B7!
6 QxP - B-N5ch2
7 N-B3 - Q-K2
8 0-0 - BxN3
9 QxB - K-B1!
10 N-K5! - N-KE3
11 B-N5 - QB4
12 BxN - P-QN45
13 BxNpCh - K-K26
14 N-N6ch! - RPxN
15 Q-B6ch ir matas sekančiuėjimu.

1 Šis ežymas būdingas silpnokiems: jis atima galimybę suoloti Vd5, bet nėra joks tempo laimėjimas.
2 Gresė BxPch
3 Baltųjų žirgas darėsi labai pavojingu
4 Juodieji neranda būdo patogiau ginti NP
5 Desperacija
6 Jei KxK 13 N-Q3 ch laimėtų valdovė.
Mūsų savaitinis sachmatų skyrius, vedamas Kazio Merkio, varo dvidešimtuosius metus.

AUTOMOBILIŲ
PATAISYMO
ir NUDAŽYMO
reikalais kreipkitės į gerai patyrusius mechanikus, kurie sąžiningai atliks visus darbus.
Mantel & Doren, Inc.
83-12 Cooper Avenue
Glendale, N. Y. 11127
Tel. 894-4188

Muziejaus retenybė!
Baigiančios pranykti Neprikli. Lietuvos SIDABRINĖS MONETOS
pardavimui: 5 litai — J. Basanavičius, 10 litų Vytautas Didysis, 10 litų prez. A. Smetona ir kitos. Kainaraštis — pareikalavus. P. ZABLOCKIS, 2333 Ontario St., Vancouver 10, B.C. Canada.

H. W. MALE
JR. DRAFTSMAN
Trainee — Salarie open with some tracing experience. No phone calls apply in person CURTIS PARTITION CORP. 590 Belleville Tpke. Kearny, N.J. — See Mrs. McQueen

Keep your job but make \$300 wklly or \$20,000 yrly extra with X-PAND Be a outside salesman. It's easy and its fun, will train you in 5 days, sell home to excellent customers furnished by X-Pand, car nec, bonuses each wk. Apply X-Pand Realty IN 7-7927 — 846 Nostrand Ave., Bklyn.

Bakery Routeman experienced, attractive future. Starting salary \$113 for 5 day week, approx. \$35 extra for the 6th day. No Sunday. All benefits. Advancement. Apply in person daily 9 AM - 3 PM Bond Bread, 495 Flatbush Ave. Brooklyn, near Prospect Park. — Mr. Barnao

GENERAL FACTORY HELP
Will Train — Day or Night Shift
No Experience Necessary
KOBI POLY BAG MFG.
747 Evergreen Ave Brooklyn
Tel. HI 3-6400

H. W. MALE
EXP SHORT ORDER COOK hours 4 PM to 1 AM — good wages nice working conditions work near home 6 day week Sunday off GOLDEN DOLPHIN DINER 905 No. Broadway Massapequa L.I. 516 - 798-9210

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE
WATSON BROS
HOUSE CLEANING SERVICE
House Cleaning from Top to Bottom
All Work Guaranteed
Call 864-5922

HEW-WOOD GALLERIES
Open 6 days a week
Custom Decorators
Antiques - Furniture - Accessories
1215 Broadway Hewlett L.I.
Call 516 - 374-9704

BLUE DAISY BOUTIQUE
Open 10 AM to 7 PM 6 days a week.
See why the most elegant and sophisticated modern people shop with us (on a secretary's salary) — 137 E. 34th Street (off Lex) 683-3525

BRIGHTON EXTERMINATING
COMPANY
Commercial - Industrial - Homes
All Work Guaranteed
269 Neptune Ave Brooklyn
Call 648-1403

BRADHURST CATERERS
in Manhattan
We Are at Your Service
Making Your Parties A Success
Is Our Only Desire
2226 Third Ave N.Y.C. Call 427-7653

RIVERSIDE FLOORS
Floors scraped refinished in decorative colors. We take pride in our work. Free estimates given. Call 926-7578 — ask for Mr. Howard

Sofa or 2 chairs upholstered \$99.95, Slipcovers: \$49.95 fabric, plastic — \$39.95. Wall to wall drapes \$21.95. All credit cards. Quality work. All Boros. Call Ben 536-8890. 17 E. 167 Street. We also have the finest in Custom Furniture.

RESPIRATORS REPAIRED
bird ben nett etc instructions & treatment call for appointment 435-1618

HARD-TO FIND
BROTHERHOOD WINE
from Washingtonville, N. Y. \$1.95
Fifth No Deliveries - VALENCIA LIQUORS 89-65 165th Street, Jamaica near Macy's

DISPLAY
B & B REST HOME
A Home away from Home
Good food and recreation facilities
Catholic church within the area
Jacksonville Road Mt. Holly N.J.
Call 609 - 267-4025

CARPET LINOLEUM
INLAIN AND TILE
Custom Installation
at discount prices
Free estimates all work guaranteed
Also on location

CARPET & RUG CLEANING
Newfoam Injection Process
Free soil retarder & Moth proofing
Call 24 Hours a Day
835-7593

AT ST. GABRIEL'S
YOUTH COMMUNICATES
We Listen, Understand, Care — than God Matters. St. Gabriel's Retreat House, Shelter Island, N. Y. 11965. Father John Francis, C.P., Director. 516 - 749-0850

H. W. FEMALE
Experienced Finisher Floor Girl — button and button hole operators — childrens dresses coats and suits — blind stitch, good salary, air conditioning nice working conditions K. S. Manuf Corp. 495 Bushwick Ave. Brooklyn — 967-7965

EXP BOOKKEEPER
One Girl Office — Permanent
Good salary vac and fringe benefits work near home EMES MFG CO. 199 Sacket St. Bklyn Call 625-7105

MALE - FEMALE
SWITCHBOARD OPERATOR
TYPIST
Experience, car necessary — hours 9 to 5 P.M. Apply in person CURTIS PARTITIONS CORP. 590 Belleville Tpke. Kearny, N.J. — See Mrs. McQueen

Geriausia ir vertingiausia dovana — LIETUVŲ — DOVANŲ PAŽYMĖJIMAI (U.S. DOL. PAŽYMĖJIMAI) Jūsų giminės gali pasirinkti ką jie nori, kada nori ir gauti daugiau! Jūsų giminės tai patvirtins. Daug tūkstančių jau yra siuntę DOVANŲ PAŽYMĖJIMUS savo giminėm per INTERTRADE EXPRESS CORP. ir jų giminės buvo patenkinti. Už šį patarnavimą nėra mokesčio jums ar jūsų giminėm, nes už mūsų darbą gauname procentą. Jei iki šiol nesinaudojote DOVANŲ PAŽYMĖJIMAIS, paprašykite veltui siunčiamo katalogo su visom informacijom.

Svarbu — ŠALDYTUVAI
Dabar primame užsakymus šaldytuvam. Jūsų giminėm greitas pristatymas. Pasirinkimas iš 9 modelių. Talpa nuo 85 iki 240 litru. Kainos nuo 111.11 iki 236.33 dol. Klauskite informacijų.

UZSISAKYKITE DABAR
UZSISAKYKITE TIK PER
INTERTRADE
EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street
Second Floor
New York, N.Y. 10010
Telef. 982-1530
PRAŠYKITE Veltui
SIUNCIAMŲ KATALOGŲ

BUSSINES PLACES
Outstanding Buy. Restaurant and living quarters on Route 9 plus 7 room house all on 2 1/2 acres, 50 mi. NYC, Catholic Churches nearby, large pond and lake for fishing and recreation (914) PE 7-6310

DARBININKO SKAITYTOJAM
SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:
Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221
Prašau pratęsti prenumeratą 1969 metams.

Vardas ir pavardė
Adresas
DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$8.00.
Už kalendorių \$.....
Siunčiu už prenumeratą \$.....
Spaudai paremti \$.....
Siunčiu skolą už m. \$.....

GROW WITH MONSANTO
GENERAL PLANT WORKERS
Rotating / Shift Work
Excellent benefits to include 2 weeks pay after one year of service, good wages, basic and major medical plan, pension program, plus 9 paid holidays. Interviews between 8 a.m. and 4:30 p.m. Contact Robert Pellington (201) 276-2900 ext. 421.

MONSANTO COMPANY
8th & Monroe Avenues, Kenilworth, N.J.
An Equal Opportunity Employer M/F.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTIŅ-DOVANAS Į LIETUVĄ
ir įvairius USSR kraštus
naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY,
Inc.
(Licensed by Vnešposlytorg)
VYRIAUSIA ĮSTAIGA
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019
Tel. (212) 581-6590
(212) 581-7729

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.
Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų. Firma — skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

- MŪSŲ SKYRIAI:
• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street HE 5-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street DI 2-4240
• BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue IN 7-6465
• BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue TX 5-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue HU 5-2818
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue PR 1-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue 365-6780
• FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres 363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue 365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Ave. 249-6216
• JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street HE 5-6363
• LOS ANGELES, CAL. — 159 So. Vermont Avenue DU 5-6550
• NEWARK, N.J. — 378 Market Street MI 2-2452
• NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue OR 4-1540
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue PO 9-4507
• RAHWAY, N.J. — 717 W. Grand Avenue 381-8997
• ROCHESTER, N.Y. — 558 Hudson Avenue 232-2942
• SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway AN 8-1120
• SOUTH RIVER, N.J. — 41 Whitehead Avenue CL 7-6320
• SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street 475-9746
• TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue EX 2-0306
• UTICA, N.Y. — 963 Blecker Street RE 2-7476

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER
AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užėikite — įsitikinsite!
9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9
New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijs: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801
Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

— J. Balso jubiliejinį seimą, kuris įvyksta šį savaitgalį Chicagoje, iš New Yorko važiuoja reikalų vedėjas kun. P. Geiščiūnas, dr. A. Škėrys — vice-pirm., Antanas Senikas — izdininkas, Janina Gerdvilinė — sekretorė, revizijos komisijos nariai — Albertas Ošlapas ir Mikas Klimas. Iš Providencce, R. I., vyksta Balso pirmininkas kun. V. Martinkus, iš Baltimorės — dr. Elena Armanienė — pirmoji vicepirmininkė.

Juozas Petrėnas, rašytojas ir žurnalistas, "Tėvynės" laikraščio redaktorius, balandžio 13, per rengiamą LMKF New Yorko klubo tradicinę Atvelykio popietę kalbės apie poetą Kazį Binkį ir jo kūrybą. Jis buvo artimas K. Binkio bendradarbis ir bičiulis.

Mokytojų suvažiavimas vyks šį savaitgalį, kovo 15-16, Apreiškimo parapijos salėje, mokyklos patalpose. Suvažiuoja viso rytinio pakraščio lituanistinių mokyklų mokytojų atstovai. Iš Toronto atvyksta A. Rinčūnas, PLB švietimo Tarybos pirmininkas; iš Chicagos — Montessori lietuvių vaikų namų vedėja J. Juknevičienė. Svečiai skaitys paskaitas. Taip pat šeštadienį bus ir Julijaus Vebalio paskaita apie vokiečių šeštadienines mokyklas, nes jis vienai tokiai mokyklai vadovauja. Po paskaitų Maironio mokyklos vaidinimas, bendra vakarienė. Sekmadienį — pamaldos 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje, 12 val. — simpoziumas, 1 val. komisijų pranešimai, ir A. Masionio žodžių baigiamas suvažiavimas.

Lietuvių Fondo vėjus komitetas posėdžiauja kovo 14, šį penktadienį, pas J. Vytuvienę, 85-29 86 St., Woodhaven. Posėdžio pradžią 8 v. Visi komiteto nariai prašomi dalyvauti. Platus vėjus rengiamas šį pavasarį. Ta proga gegužės 17 organizuojamas banketas Waldorf Astoria viešbutyje.

Algimanto Kezio, S. J. fotografijos paroda bus atidara nuo kovo 17 iki kovo 28 Pacem in Terris galerijoje New Yorke, 323 East 47 Street. Parodą organizuoja Lietuvos vyčių New Yorko skyrius. Visais parodos reikalais kreiptis į Helen V. Kulber, 317-84 St., Brooklyn, N.Y., 11209.

Jono Rūtenio tapybos kūriniai paroda rengiama kovo 29-30 Woodhaveno Kolumbo vyčių salėje. Bus išstatyta jo naujausioji kūryba. Parodą rengia ir globoja LB New Yorko apygarda. Parodos proga išleistas katalogas.

Maironio šeštadieninė mokykla kviečia visus atsilankyti į "Miegancio gražuolės" vaidinimą, kuris bus kovo 15, šeštadienį. Pradžią 5 v. popiet.

Padėka

Reiškiame nuoširdžiausią padėką: gerb. klebonui kun. J. Aleksioniui, kun. V. Budreckui už paaukotas padėkas mišias mūsų vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktuvių proga vasario 22; vargonininkui muz. A. Kačanauskui už grojimą per mišias ir po jų iškilmingą maršą; dukrom, žentam, sūniui Vitui ir marčiai už suruoštą banketą; anūkam ir anūkei už brangią dovaną; L.K.M. Sąjungos 29 kuopos valdybai už gausią dovaną; M. Senkui už pasakytą kalbą sukakties proga; Julei Čepukienei ir visiem svečiam už ilgiausių metų sudainavimą ir puikiai paruoštą vakarienę ir malonų patarnavimą; draugam ir gerbiamiems svečiam už dalyvavimą bankete ir gausias dovanas. Visiems nuoširdžiausias aciu. — Antanas ir Adelė Kreivėnai.

Williamsburg sekcijoje, netoli Apreiškimo bažnyčios, išnuomojamas trečiame aukšte butas iš 4 kambarių su modernia virtuve ir apšildymu, už labai prieinamą kainą. Pageidaujama lietuviška šeima, nes visas namas apgyventas lietuvių. Telefonas (212) SP 6-3843.

Reikalingas siuvėjas-tailor. Už valandą moka 3.50 dol. Krautuvė ir siuvykla turi oro vėsinimą. Gražus miestelis, arti jūra. Kreiptis telefonu: (201) 462-7662, arba rašyti: Charles, 37 East Main St., Freehold, N. J., 07728.

Ieškomas jaunas vyras, kuris norėtų išmokyti ir interesuojasi apie vandentiekio darbus (plumbing). Geras atlyginimas. Pageidaujama, kad turėtų leidimą vairuoti automobilį. Informacijai skambinti tarp 8-9 val. ryto. Tel. GL 3-5488.

Lietuvos gen. konsulas kalba kun. L. Jankaus minėjime kovo 9 d. Apreiškimo par. salėje. Nuotr. P. Ažuolas

PRISIMINTAS KUN. L. JANKUS, buvęs Balso reik. vedėjas

Dėl siautosios pūgos kun. Liongino Jankaus mirties metinės iš vasario 9 buvo nukeltos kovo 9.

Praėjusį sekmadienį 5 v. popiet Apreiškimo parapijos bažnyčioje iškilmingas mišias koncertavo: kun. A. Račkauskas, tėv. B. Ramanauskas, O.F.M., kun. V. Dabušis, kun. V. Martinkus, prel. J. Balkūnas, kun. J. Aleksionas, kun. F. Ruggles, kun. V. Piktorna. Mišios buvo aukojamos lietuviškai ir sudarė tikrai gražų išpūdį.

Pamokslą pasakė kun. A. Račkauskas, prisimindamas velionies nuopelnus šalpos srityje. Mišių metu giedojo parapijos choras, vadovaujamas A. Kačanausko. Solo gražiai pagiedojo solistai Stasys Citvaras ir Helen Senken. Po mišių buvo specialios maldos už mirusį kunigą L. Jankų. Žmonių bažnyčioje dalyvavo apie pusantro šimto.

Akademija salėje
Tuoju po pamaldų Apreiškimo parapijos salėje buvo ir pati akademija. Pradžioje tarė žodėlį kun. P. Geiščiūnas, kuris daugiausia rūpinosi šiuo minėjimu. Toliau vadovauti pakvietė LB apygardos pirmininką Aleksandrą Vakselį.

Pirmiausia jis pakvietė susikaupimo minute pagerbti velionį kun. L. Jankų, trumpais brožuais išskėlė jo darbus šalpos srityje.

Šia proga pritaikytas kalbas pasakė gen. konsulas A. Simutis, prisimindamas, kaip suvelioniu kun. L. Jankum dalyvavo įvairiose pavidėjimo bylose; prisiminė jo būdo savybes, jo kuklumą ir darbo pamėgimą.

Balso pirmininkas kun. V. Martinkus savo kalboje trumpai prisiminė velionį ir kaip šalpos darbininką.

Tremties draugų bei bičiulių vardu kalbėjo Kęstutis Miklas. Jis papasakojo epizodą iš Vokietijos laikų ir baigė ragindamas išleisti kun. L. Jankaus monografiją.

Antanas Bendorius kalbėjo ateitininkų vardu. Įdomiai su gretino kun. Jankų ir kun. Šeštoką, kurie abu tarnavo kariuomenėje, abu lankė Pavasario gimnaziją Kaune, abu įstojo į

Išnuomojamas gražus butas iš 4 šviesių kambarių su centraliniu apšildymu, prie gero susisiekimo. Informacijai skambinti tel. AP 7-8507.

Gimnazijos direktoriui

A + A

Liudvikui Tonui

mirus, jo žmonai ir p.p. Vakseliams reiškiamė gilia užuojautą.

DR. A. SAVICIUNAS ir ŽMONA

**BOSTONO
ŽINIOS**

So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos specialiai susaukta posėdy svarstyti keltuvą dedikacijos banketo reikalai. Keltuvą įrengtas draugijos keturių (su rūsiu penkių) aukštų d-jos name. Gegužės 18 įvykstančiam banketui tinkamai pasiruoti sudarytas dedikacijos komitetas:

Banketo rengimo komisijos pirmininkas — Stanley Drevinskis. Reklamos: G. Karosas, R. Lesčinskis; E. Ketvirtis, S. Griganavičius, L. Švelnis, A. Druzdis. Reklamų rinkimo įgaliotas atstovas — F. Zaleskas. Bilietų: A. Andriulionis, J. Silalis, J. Lūbinas, J. Markelionis, P. Mučinskas, A. Keturakis ir H. Cepas. Kvietimų — priėmimų ir programos: adv. J. Grigalus, O. Ivaškienė ir A. Matjoška. Bilietų kainą komisija nustatė 7 dol. asmeniui. Svečiai gaus po 2 bilietus dviem viršutinėms lentynoms gėrimam. Nuo 5 iki 6 valandos susipažinimo valanda "Cocktail Hour". Vakarienė 6 v.v. Sis banketas skirsis nuo būsimų banketų, nes į jį bus pakviesti Bostono valdžios aukšti pareigūnai. Bus išleista pokyliui pritaikyta graži programa. Reklamines programos puslapio kainą 40 dol., pusė puslapio 20 dol., ketvirtis puslapio 10 dol. Įstaigos ar pavieniai asmenys, davę reklamą

į šią programą, bus paminėti sekmadieniais 11-12 val. per Lietuvos Radijo valandą.

SKG

Juozas ir Antanina Liutkoniai iš So. Bostono, Lietuvoje mirusios dukters Saulytės įamžinimui, įnešė Lietuvių Fondui 100 dol. Tai jau trečia Liutkonių šimtinė. Negailestinga mirtis Saulytę pašaukė į amžinybę sausio 23, einančią 40-siusmetus. Nuliūdime paliko vyrą ir dar mažus vaikučius. Angelė Vakauzienė, giliai atjausdama Liutkonių nelaimę, prisidėjo 10 dol. Saulytės įamžinimui Lietuvių Fonde.

Skaity-skaucijų Kaziuko mugė dėl sniego pūgos atkelta į kovo 23. Viskas vyks kaip buvo numatyta, tik diena pakeista. Mugė vyks Lietuvių Piliiečių D-jos auditorijoje So. Bostono. Pradžią 12 val.

Dr. Gerutis, Lietuvos konsulas Šveicarijoje, su reikalais lankosi Amerikoje pas lietuvių vadovaujančius veiksnus. Dr. Gerutis yra paruošęs Lietuvos reikalui didelį veikalą. Lankymosi proga yra pakviestas kovo 29 kalbėti Bostone. Tas susirinkimas įvyks 7 val. vak. Lietuvių Piliiečių D-jos auditorijoje. Po paskaitos bus meninė dalis, kurios programą atliks studentai ir tautinių šokių grupė, vadovaujama Onos Ivaškienės.

Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Bostono skyrius išsiriško naują valdybą: pirm. Vytautas Izickas, vicepirmininkas — Edmundas Cibas ir Jonas Rentelis, sekretorius Aleksandras Lileikis, išd. ir namų valdytojas Antanas Vileniškis ir narys Bronius Utenis.

Tikybines diskusijas ruošia Naujosios Anglijos Lietuvos vyčiai kovo 23, sekmadienį, 2:30 val. popiet šv. Kazimiero mokyklos svetainėje, Ames St., Brocktone. Kun. Vincas Valkavičius ir kun. Albertas Kontautas kalbės apie "Popiežiaus encikliką Humanae Vitae ir sąžinės reikalus". Bus diskusijos, klausimai ir atsakymai. Be to, bus pamaldos bažnyčioje ir užkandžiai salėje. Kviečiami studentai ir suaugę.

Cambridge, Mass.

Nekalto Prasidėjimo parapijos vakarienė įvyks kovo 16 d. 5:30 val. popiet parapijos salėje. Svečiai bus vaišinami skaniomis dešromis su kopūstais ir keptais viščiukais. Už pietus mokama tik 3 dol. Meninę programą atliks parapiškos mokyklos vaikučiai, vadovaujami mokytojų seselių.

Tėvas Antanas Švedas, mariojonas misijonierius, kovo 10 užbaigė savaitės misijas Nekalto Prasidėjimo parapijoje. Tris dienas pamokslai buvo sakomi angliskai ir tris dienas lietuviškai. Misijas lankė ir tikrai jomis pasinaudojo gražus parapiiečių skaičius.

Kiekvieno ketvirtadienio vakarą Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje vyksta vadinami Social parengimai. Šiuos parengimus gausiai lanko parapiiečiai ir apylinkėje gyveną kitataučiai. Dalyviams tinkamai priimti ir pavaisinti parapijos klebonas kun. S. Saulėnas nupirko daug naujų stalų ir kėdžių. Ateityje žadama įrengti kambarį nerūkantiems, kad visi dalyviai būtų patenkinti ir rastų malonumą lankyti šiuose parengimuose.

Gavėnios metu trečiadieniais ir penktadieniais Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje 5 val. popiet būna mišios. Taip pat penktadienį vakarais 7:30 val. einami Kryžiaus Keliai ir suteikiamas palaiminimas Svč. Sakramentu.

Vasario 16 minėjime, kuris įvyko Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje, dalyviai suaukojo 131 dol. Šias aukas parapijos klebonas kun. S. Saulėnas persuntė Amerikos Lietuvių Tarybai.

Teologas

A.A. TEKLES PUSNIKIENĖS penkių metų mirties garbingam prisiminimui egzektivos su mišiomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje — 259 North 5th Street, Brooklyn, N.Y. 1969 m. kovo mėn. 19 d. 9 v. ryto. Kviečia atsilankyti gimines bei draugus

Vyras Petras, duktė ir sūnus

NEPRALEISKITE RETOS PROGOS!

Kovo 15 d., šeštadienį

APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE

antrąkart P. Jurkaus 6 pav. pasaka jaunimui

MIEGANČIOJI GRAŽUOLĖ

Vaidina Maironio mokyklos 45 mokiniai. Pasaką puošia spalvingos dekoracijos, kostiumai, šokiai ir muzika. Vaidinimą veda akt. Tadas Alinskas ir mokyt. Jadvyga Matulaitienė. Pradžią 5 v.v. Įėjimas — 1 ir 2 dol.

NUOŠIRDŽIAI ESATE KVIEČIAMII!